

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**NEBEZPEČÍ RASISMU
A ANTISEMITISMU**

Autor práce: Barbora Kolková
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: prezenční
Vedoucí práce: doc. Dr. Ing. Danics Štefan, Ph.D.
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2011

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění.

.....
Barbora Kolková

Zde bych chtěla velice poděkovat vedoucímu bakalářské práce doc. Dr. Ing. Štefanu Danicsovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Abstrakt:

KOLKOVÁ, B. *Nebezpečí rasismu a antisemitismu: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2011. 64 s. Vedoucí bakalářské práce: Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Klíčová slova: rasismus, antisemitismus, národnostní menšiny, holocaust

Práce pojednává o hrozbách, které představuje rasismus a antisemitismus, pro demokratickou společnost. Objasňuje vznik a genezi rasismu a antisemitismu, přičemž uvádí i jejich odbornou typologii. Konkrétněji se autorka zaměřuje na kauzistiku případů rasismu a antisemitismu na území České republiky, včetně popírání holocaustu. V neposlední řadě autorka uvádí přehled opatření vůči rasismu a antisemitismu ze strany Evropské unie a České republiky.

Abstract:

KOLKOVÁ, B. *Danger of racism and anti-semitism: Bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2011. 64 p. Supervisor : doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Key words: racism, anti-semitism, ethnic minorities, holocaust

The work deals with threats that racism and anti-semitism represent for a democratic society. It explains the development and genesis of racism and anti-Semitism while it also describes their special typology. Specifically, the author focuses on casuistry of racism and anti-Semitism causes in the area of the Czech Republic, including denial of holocaust. Last but not least, the author introduces an overview of measures against racism and anti-Semitism by the European Union and the Czech Republic.

Obsah

ÚVOD	7
1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	8
1.1 Cíl práce.....	8
1.2 Metodika práce	8
2 VYMEZENÍ POJMŮ A JEJICH TYPOLOGIE	9
2. 1 Definice rasismu a jeho typologie	9
2.2 Definice antisemitismu a jeho typologie.....	19
3 AKTUÁLNÍ PROJEVY RASISMU A ANTISEMITISMU	27
3.1 Národností menšiny a rasismus v České republice	27
3.2 Revizionistický antisemitismu - popírání holocaustu	34
4 OPATŘENÍ DEMOKRATICKÉHO STÁTU V BOJI PROTI RASISMUS A ANTISEMITISMU	45
4.1 Opatření EU v boji proti rasismu	50
4. 2 Opatření ČR v boji proti rasismu	52
ZÁVĚR	57
Přílohy	58
Seznam zdrojů:	60

ÚVOD

Téma mé bakalářské práce zní „Nebezpečí rasismu a antisemitismu.“ Toto téma jsem si vybrala z důvodu, že jsou to problémy, které bohužel nezmizely s koncem druhé světové války, ale trvají dodnes a mohou se tak dotknout každého z nás. Rasismus a antisemitismus totiž kolem sebe vytváří prostředí, které je typické velkou dávkou nenávisti, netolerance, popírání rovnosti a produkuje násilí. Výchova k netoleranci a diskriminaci etnické menšiny či nacionální xenofobie přechází z otce na syna a vlna vyvolané rasové nenávisti sílí s přibývajícím nelegální migrací a narůstající kriminalitou.

Bakalářská práce se pokusí objasnit, co jednotlivé pojmy znamenají, co vedlo k jejich vzniku a pokusí se nastínit možná řešení.

Co je to vlastně rasa, která je důvodem svárů po celém světě už tolik staletí, co obnáší z ní odvozený pojem rasismus, co to je antisemitismus, odkud se vzal a jak tyto pojmy můžeme rozlišit? Těmito základními pojmy a problémy se zabývá první kapitola.

V druhé kapitole se bakalářská práce zabývá již aktuálními projevy rasismu a antisemitismu v České republice, včetně popírání holocaustu. V první části této kapitoly, zaměřené na ČR, popisuje autorka nejfrektovanější národnostní menšiny a jejich množství, ve kterém na naše území emigrovali a v příloze uvádí, jak se jejich počet v průběhu desetiletí změnil. Dále se zaměří na dvě kauzy s rasistickým podtextem, které se na našem území udály v poslední době. Součástí této kapitoly je i dotazník, týkající se rasismu. V druhé části této kapitoly, s názvem popírání holocaustu, se pokusí autorka vysvětlit, co tento pojem znamená a poukáže na některá jména známých popíračů.

Třetí kapitola se zabývá opatřením demokratického státu v boji proti rasismu a antisemitismu. Snaží se ukázat, jaká opatření jsou přijímána, aby se tyto projevy omezily nebo se jim předcházelo. Půjde o opatření, která jsou realizována nejenom na našem území, ale v rámci celé Evropské unie.

Cílem této práce je tudíž analýza projevů rasismu a antisemitismu a nastínit možného řešení v podmínkách ČR, ale i v rámci celé EU.

1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

1.1 CÍL PRÁCE

Cílem bakalářské práce bylo upozornit na stále se zvyšující hrozby, které plynou z rasismu a antisemitismu. Uvedením dvou rasově motivovaných trestných činů, které se staly na našem území, lidem připomenout, že rasismus se nás doopravdy týká, že to není nic, co by se v naší zemi neobjevovalo a donutit je tak se zamyslet se nad svým postojem, protože i latentní rasismus je nebezpečný, neboť vytváří nezdravé klima v demokratickém státě. V tomto ohledu autorka přiblíží i opatření, která se přijímají vůči rasismu a antisemitismu ze strany Evropské unie a České republiky.

1.2 METODIKA PRÁCE

Práce z velké části čerpala z knižních odborných zdrojů, kde byly důležité pojmy velmi dobře objasněny. Jako další zdroje byly použity internetová zpravodajství, ve kterých byly zveřejněny kauzy uvedené v kapitole 3.1. a internetové zdroje, popisující národnostní menšiny a postavení vlády k rasovým problémům. Dále autorka na dokreslení situace připravila a provedla dotazníkové šetření, které mělo ukázat postoj našich občanů k projevům rasismu a antisemitismu.

2 VYMEZENÍ POJMŮ A JEJICH TYPOLOGIE

2. 1 DEFINICE RASISMU A JEHO TYPOLOGIE

„Otázka etnická ovládá všechny ostatní problémy dějin, je jejich klíčem, a nerovnost ras, jejichž sloučení vytváří národ, stačí, aby vysvětlila veškeren průběh osudů národů...“¹

Definice sociologická a filozofická:

Rasa – antropologický termín, vztahující se k druhové diferenciaci lidských plemen. Jde o souhrn společných dědičných rysů (morfologických, anatomických atd.), jimiž se vyznačuje jistá skupina lidí (tři hlavní rasy – kavkazoidní, mongoloidní a negroidní)²

Pojem „rasa“ v sobě nese čtyři rozdílné významy. Používal se anebo se používá jako synonymum pro:

- 1) druhy (například ve formě „lidská rasa“)
- 2) poddruhy Homo Sapiens (například negroidní rasa)
- 3) etnicitu nebo náboženství (například jako „irská rasa“ nebo „židovská rasa“)
- 4) sociálně na základně viditelných, dědičných charakteristik definovanou skupinu (například „afričtí Američané“ ve Spojených státech nebo „barevní“ v JAR.³

O původu ras existují dvě teorie. První monogenetická, k níž se v současné době přiklání většina odborníků, odvozuje, že všechny rasy vznikly z jednoho společenského základu a pozdější změny fyzických znaků, jsou mutace a křížení, fyzického přizpůsobení podobně. Druhá polygenetická teorie předpokládá vznik ras z různého základu.⁴

Ramus představuje velmi starý fenomén v lidské společnosti. Ale ve skutečnosti by nemusel vůbec existovat, protože věda pro něj nemá žádné vědecké důkazy. Vznikl

¹ ČERNÝ, V. *Rasismus, jeho základy a vývoj*. Votobia, Olomouc, 1995, s. 11.

² ŠÍŠKOVÁ, T. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. Portál, Praha, 1998, č. 1, s.11.

³ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 114.

⁴ GEIST, B. *Sociologický slovník*. Victoria Publishing, Praha, 1992, s. 339.

už ve starověké otrokářské společnosti, kdy měl ospravedlňovat především podrobení a utiskování otroků a zároveň obhajovat zotročování jedněch národů a lidských skupin jinými. Téměř vždy se jednalo o podrobení malých národů velkými či uplatnění síly a moci proti menšině. Tato praxe byla obvykle doplňována teorií nenávisti a odporu. Rasistické názory a ideologie byly od té doby vždy znovu používány k ospravedlnění společenského řádu nebo jen ideologie a politiky rasistického státu. Avšak teprve v novověku nabyl rasismus své nejzrůdnější podoby a stal se i teoretickou základnou k násilnému ovládnutí a vyvražďování jedněch národů či skupin lidí druhými. Rasismus patří k nejnebezpečnějším ideologiím v 19. a 20. století.⁵

Rasismus je soubor koncepcí založených na předpokladu fyzické a duševní nerovnosti a nerovnoprávnosti různých ras. Rasové teorie jsou podloženy mylnou představou, že lidstvo je rozděleno na nižší a vyšší rasy. Vyšší rasy jsou podle nich tvůrčí a jsou nositelkami civilizace a pokroku, jsou určeny k vládnutí. Nižší rasy jsou charakterizovány neschopností kulturní tvořivosti a je třeba je vést. Rasismus se stal základem celé řady vyhraněných ideologických směrů, například fašismu a nacismu. Rasismus má různé podoby. Jednou z nich může být rasová diskriminace, kdy dochází k rozlišování, vylučování, omezování nebo znevýhodňování založené na základě různých vnějších znaků (rase, barvě pleti, národnostnímu a etnickému původu). Cílem nebo následkem rasové diskriminace je omezování lidských práv a svobod nárokových na základě rovnosti v politické, hospodářské, sociální a kulturní oblasti veřejného života. Krajním formou rasismu je agresivní či násilné chování s rasovým motivem, jehož objektem je příslušník rasově odlišné skupiny. Za rasové násilí se označuje úmyslné ublížení na zdraví, diskriminace nebo způsobení škody někomu v souvislosti s jeho odlišností či jinakostí. Extrémním případem rasového násilí je etnická genocida, která znamená vyhlazování (vyvražďování) celých skupin obyvatelstva z národnostních, rasových, politických nebo náboženských důvodů. Jednání, kterým se rasismus projevuje veřejně, a který je předmětem právní regulace, se obvykle postihuje v souvislosti s různými trestnými činy. U nás jsou to například:

- trestný čin podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod občanů (podpora nebo propagace hnutí, které směřuje k potlačení práv a svobod občanů nebo hlásání národností, rasové, třídní nebo náboženské zášti, je trestáno odnětím svobody na jeden až pět let)

---

⁵ WOLF, J. *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti*. Univerzita Karlova v Praze, Praha, 2000, č.1,s. 55.

- trestný čin podněcování k národnostní a rasové nenávisti (veřejné podněcování k nenávisti k některému národu nebo rase nebo omezování práv a svobod jejich příslušníků je trestáno odnětím svobody až na dvě léta)
- trestný čin násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci (vyhrožování skupině obyvatel usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu je trestáno odnětím svobody až na jeden rok)
- trestný čin hanobení národa, rasy a přesvědčení (veřejné hanobení některého národa, jeho jazyka nebo některé rasy, nebo skupiny obyvatel republiky pro jejich politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání, je trestáno odnětím svobody až na dvě léta)⁶

Rasismus lze tedy definovat jako sociální, respektive sociokulturní fenomén, vycházející z rasových předpokladů nebo teorií, zdůvodňující a obhajující rasovou nerovnost, přičemž rasový, tj. biologický aspekt je jen určitým stigmatem.⁷

Definice právní:

Vlastní termín rasismus není v terminologii žádných vnitrostátně platných předpisů (mezinárodní smlouvy multilaterální, bilaterální, vnitrostátní zákony a vyhlášky) dovoleno použít. Jednání, kterým se rasismus projevuje veřejně a které je předmětem právní regulace, je obvykle nazýváno:

- rasová nenávist (Mezinárodní pakt OSN o občanských a politických právech)
- rozlišování podle rasy (Mezinárodní pakt OSN o hospodářských, sociálních a kulturních právech)
- veřejné hanobení národa či rasy (Trestní zákoník)
- podněcování k nenávisti k některému národu či rase (Trestní zákoník)
- ničení některého národa či rasy, genocidium (Trestní zákoník)
- národnostní a rasová zášť (Trestní zákoník)
- národnostní a rasová nesnášenlivost (Vyhláška ministerstva spravedlnosti o výkonu vazby)⁸

⁶ MIČIENKA, M. *Příruční slovník občana*. Sociologické nakladatelství, Praha, 2009, č. 1, s. 155.

⁷ DACÍK, T. *Člověk a rasa*. CERM, Brno, 2001 s. 78.

⁸ ŠÍŠKOVÁ, T. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. Portál, Praha, 1998, č. 1, s.13-14.

Definice a pojetí rasismu jako ideologie

Odlišnost mezi lidmi existuje odedávna, ale ideologie rasismu, založená na koncepci „ras“, je stará pouze dvě či tři staletí. Lidé v rasistických společnostech:

- 1) věří ve faktickou existenci „ras“
- 2) svým chováním často diskriminují členy jiných „rasových“ skupin
- 3) své chování ospravedlňují s odkazem na biologickou či kulturní nezměnitelnou „méněcennost“ anebo „jinakost“ těch „druhých“.

Základní definici rasismu, byť ve zjednodušené podobě, podává politolog Roman David. Pro něj je rasismus „politická ideologie, která se na základě biologických (rasových) rozdílů mezi lidmi snaží legitimizovat společenské nerovnosti. Obširnější výklad nabízí americký vědec Manning Nash. „Ideologii rasy“ definuje jako „systém idejí, které interpretují a definují významy reálných nebo představovaných rasových odlišností prostřednictvím určitého systému kulturních hodnot. Ideologie rasy je často normativní: hodnotí odlišnosti jako lepší nebo horší, nadřazené nebo podřazené, vhodné nebo nevhodné a jako změnitelné nebo nezměnitelné. Jako všechny ideologie, i ideologie rasy volá po akci – ztělesňuje politický a sociální program – po svých zastáncích žádá činnost. Ideologie rasy soutěží o svou přízeň především v rámci politiky – je přijímána nebo odmítána politickým zřízením, ne vědeckou komunitou.

Jak už bylo řečeno, ideologie slouží jako základ pro volání k jednání, konkrétně třeba k zabránění dřívě znevýhodněným získat svůj vlastní podíl, lidskou důstojnost, suverenitu a svobodu. Mobilizace k jednání se liší společnost od společnosti, ale základní struktura rasové ideologie podle Nashe obsahuje nejméně šest základních tvrzení. Všechna tato tvrzení jsou závislá na následujících třech z logického hlediska sporných věcech:

- 1) identifikaci rasových odlišností s kulturními a sociálními odlišnostmi
- 2) předpokladu, že dosažená úroveň kultury je přímo a zejména determinována rasovými charakteristikami populace
- 3) víře, že fyzické charakteristiky populace limitují a definují typy kultury a společnosti, které jsou schopny vytvořit nebo se na nich podílet.

Kvůli těmto záležitostem jsou mnohá empirická zjištění o rasových odlišnostech zneužívána: rasovou ideologii podporují, pokud jsou s ní ve shodě, jsou ignorovány, pokud je tomu naopak. Vznik a trvání rasové ideologie není tedy podle Nashe funkcí stavu poznání rasových odlišností, ale reakcí na sociální konflikt a krizi. Rasové ideologie vznikají v konfliktních situacích, tedy především takových, kdy jsou účastníci konfliktu nositeli dědičných, viditelných a fyzických znaků, které je odlišují. Pokud tomu

tak není, pak jsou určité symboly (jako například žlutá židovská hvězda za nacismu) užívány jako identifikátory sociálně odlišné skupiny s předpokládanými rasovými charakteristikami. Konflikt může být ještě intenzivnější, když jsou zainteresované strany odlišné nejen fyzicky, ale i kulturně.⁹

Pracovně můžeme rozlišovat mezi tím, co lze s jistou mírou nadsázky nazvat „měkkým“ a „tvrdým“ rasismem. „Měkký“ rasismus je spíše nevyhraněný a latentní společenský postoj (nelze pro něj použít termíny jako podněcování, hanobení, ničení, ale lze použít vylučování, omezování, rozlišování). Neprojevuje se jako promyšlená a veřejně hlásaná ideologie, jejímiž nositeli by byla jakákoliv organizační uskupení, např. stát, politické či společenské organizace apod. Tento postoj, který nejlépe odpovídá současné realitě v České republice, není odpovědnými subjekty (justicí, orgány činnými v trestním řízení, státními orgány apod.) rozeznáván jako rasismus, ale je považován spíše za důvodné výhrady proti způsobu života těch, jichž se týká (Romové, Vietnamci a jiní cizinci). Zdánlivě tedy není v rozporu s principem rovných práv a občanské společnosti, k nimž se ČR hlásí. Přestože jej obvykle v uvedené nevyhraněné a špatně rozeznatelné podobě sdílí široká veřejnost (často včetně těch, kteří jsou jeho objektem), není vnímán jako nezdravý jev, ale jako společensky sdílená norma.

To, čemu říkáme „tvrdý rasismus“, je agresivní podoba tohoto postoje; jeho projevy již mají podobu veřejně proklamovaných ideologií, např. fašismu, šovinismu, nacionalismu, apartheidu apod. Jejich nositeli jsou různá společenská a politická organizační seskupení, v krajních případech i státní orgány a instituce. Tento druh rasové nenávislosti a její projevy jsou snadno rozeznatelné, a to i pro širokou veřejnost. Lze říci, že „rasisté měcí“ často s projevy tohoto druhu rasové zášti hluboce nesouhlasí, ale tvoří těmto ideologiím nezbytnou „mlčící většinu“. Pro projevy tvrdého rasismu jsou již použitelné termíny jako ničení, zášť, hanobení, podněcování, rasové násilí, vyhrožování.¹⁰

Příčiny rasismu

Mohou to být negativní zkušenosti prožitků z rodiny, školy nebo vrstevnických skupin, který postižený vnímá jako poranění, ponížení nebo nespravedlnost. Neúplná rodina, chybějící vzory, stálá frustrace a s tím spojená připravenost k agresi, zanedbání ve výchově, násilí v rodině, chudoba a nezaměstnanost, to vše lze např. v případě

---

⁹ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 121.

¹⁰ ŠÍŠKOVÁ, T. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. Portál, Praha, 1998, č. 1, s. 13.

zanedbání předpokládat. Pro vznik např. rasistických postojů však není výskyt těchto faktorů sám o sobě bezpodmínečně nutný. Teprve poté, co se vyskytnou vážné problémy s vlastní identitou a odpovědi na otázky po smyslu života jsou stále naléhavější, mohou tyto faktory spolu s manipulativním ovlivněním skrze třetí osobu a většinou s potřebou získat jistotu díky připojení se k nějakému radikálnímu seskupení, podněcovat vznik nových (rasistických) postojů. Na individuální rovině jsou to vždy určité, u jiných lidí stěží opakovatelné kombinace faktorů a stavů, které způsobují rasistické postoje, mínění, způsoby argumentace a chování.¹¹

Nové definice rasismu

Následující výklad se zaměří především na názory, které umožní co nejlépe pochopit „logiku“ přístupů usilujících o odhalení nových definičních znaků rasismu. Tyto přístupy mají některé společné rysy, především se objevují jako reakce na postkoloniální situaci poznamenanou velkou vlnou migrace a přistěhovalectvím obyvatel z bývalých kolonií. Za druhé, je tato situace vnímána jako projev nových forem rasismu, v jehož významovém kontextu jsou utvářeny vztahy „bílých“ a „černých“. Odlišnost jednotlivých přístupů je pak dána tím, co je označováno za základní definiční znak rasismu a také tím, jakým způsobem jsou popisovány vlastnosti a funkce rasismu.¹²

Teorie rasových vztahů

Zajímavý pokus o revizi tradiční definice rasismu předvedl v 70. letech britský sociolog J. Rex. Rex si zvolil za definiční pole rasismu oblast politiky. V tradiční definici tuto roli plnily jen „rasové“ teorie. Rex je přesvědčen, že funkce rasismu se promítají do současné politiky o mnoho více než kdykoli předtím. Proto za základní definiční znak rasismu označuje „rasové vztahy“ a svojí analýzou dokazuje „teorii rasových vztahů“.

„Rasové vztahy“ jsou podle něj utvářeny mocenským postavením jednotlivých tříd a skupin. Jejich povahu popisuje jako povahu konfliktních vykořisťovatelských vztahů, které vždy vedou k útisku a diskriminaci jedné skupiny skupiny druhou. Aby však mohl dokázat, že tyto projevy jsou esenciálními znaky rasismu, musel je odlišit od

---

¹¹ RÝDL, K., NEZEL, I. *Rasismus a nacionalismus v současném životě*. IPP ČR, Praha, 1997, s. 23.

¹² KAMÍN, T., MACHALOVÁ, T. *Kritika rasy a rasismu*. Masarykova univerzita v Brně, 2009, č.1, s. 109.

jiných konfliktních případů. V této souvislosti přichází s typologií konfliktů a popisem struktury konfliktních situací. Na základě toho chce vysvětlit fungování vztahu, který vzniká důsledkem rasových a etnických konfliktů. Dospívá k závěru, že kategorie „rasa“ je použita v etnických konfliktech jako zástěrka těch situací, jejichž cílem bylo ospravedlnění vykořisťování a diskriminace. Co je však nejdůležitější, rasistická konstrukce světa není podle něj již vystavěna na ideji o biologické (rasové) méněcennosti jiných etnických skupin, ale na strukturálně ekonomickém hledisku. Koloniální kapitalismus vytváří složitější sociální strukturu, než je třídní. Postavení různých etnických skupin v koloniální společnosti má podle něj spíše povahu stavů, které zaujímají v ekonomickém řádu různé pozice a jsou různě inkorporovány do politické struktury. Takže zde může docházet k tomu, co on nazývá „ultra-vykořisťováním“, kdy člen určité etnické skupiny je vykořisťován a diskriminován nejen díky fungujícímu ekonomicko-politickému systému, ale i díky vztahům, které vznikají mezi „domácími“ a „cizími“ příslušníky určité třídy nebo určité sociální skupiny.

Rozhodující otázkou podle Rexe není už otázka uznání rovnocennosti určitého etnika nebo „rasy“, ale to, do jaké míry s emohou cizinci, přistěhovalci za prací, etnické menšiny inkorporovat a mít podíl na výsledcích společenského blahobytu. Právě tento moment plodí podle něj etnické a „rasové“ konflikty.¹³

Kulturní rasismus

Bilogizující rasismus byl ve 20. století v Evropě vystřídán i s ohledem na důsledky šoa tzv. kulturizujícím rasismem, jenž se ve svém zdůvodňování již nedovolává na biologické vlastnosti „jiných, cizinců, méněcenných“, ale na jejich kulturu. To znamená, že národnosti a národy se mohou podle svých představ vyvíjet, ale pouze ve svém domácím prostředí či v rámci daného státu. A právě migrace prý ohrožuje kulturu zejména těch vyspělých národů, které se nehodlají dělit o svůj vysoký sociální status s migranty, kteří je navíc ohrožují svými zvyky a kulturou.¹⁴

Tak jak se měnila strategie útlaku, tak docházelo i k proměně povahy rasismu z biologické formy na kulturní. Jinými slovy, segregace a vyhlazování vyloučených

---

¹³ KAMÍN, T., MACHALOVÁ, T. *Kritika rasy a rasismu*. Masarykova univerzita v Brně, 2009, č.1, s. 109-110.

¹⁴ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 116.

nebo méněcenných skupin je zde nahrazeno destrukcí jejich kultury, zvyků, životního stylu apod.¹⁵

Tento diskurz probíhá v rámci politikých debat o imigrační politice řady západoevropských zemí či dokonce Evropské unie. Argumenty, které slýcháme, kladou důraz na „neasimilovatelnost“ a „kulturní zaostalost“ přistěhovalců či národnostních menšin přítomných v daných státech.

Všimněme si, že už zde nehraje roli fyzický vzhled, ale kultura, která je v mnoha ohledech považována za neslučitelnou s kulturou „domácí“ majoritní populace. Zvláštní postavení v tomto druhu rasismu zaujímá tzv. lingvicizmus, jehož obsahem je diskriminace na základě mateřského jazyka.¹⁶

„Neexistuje rasismus, jsou jen rasismy“

Argumentační logika, že teorie nebo ideje se stávají rasistickými díky tomu, že jsou produktem praxe segregace a diskriminace, je vlastní teoretikům, kteří se hlásí k marxistické tradici kritiky kapitalismu.

Výrazné místo mezi marxistickými kritiky rasismu patří nesporně britskému sociologovi S. Hallovi. Jeho výchozí idea zní, že rasismus není žádnou jednotnou ideologií jedné třídy s pevně danými atributy, ale je flexibilní a mění se ve svých formách. Tyto formy se mění podle něj na základě politické konstelace, a proto objektem rasismu mohou být různé skupiny obyvatelstva. Jinými slovy, proměnu současného rasismu nemůžeme oddělit od souvislosti vývojové proměny třídní struktury v dějinách kapitalistické společnosti. Hall svojí analýzou odhaluje řadu nových souvislostí nebo, jak on uvádí, specifických rozdílů, které jsou důležitým materiálem k tomu, abychom poznali, co je rasismus. Analýza tohoto materiálu nás podle něj přivádí vždy k poznání konkrétní společenské reality. Z toho důvodu nemůžeme mluvit o rasismu jako takovém, ale o rasismech.

Co přivedlo Halla k takovému určení rasismu? Rasismus je podle něj efektem různých zájmových rozkolů uvnitř tříd. Důsledkem toho je vznik různých ideologií, které jsou prosazovány v praxi. Hall se však domnívá, že nejen ideové, ale i mocenské zájmy tříd v kapitalistické společnosti jsou vnitřně strukturovány „rasově“, na základě konstrukce „rasy“. Z tohoto názoru vyvozuje, že nositeli rasismu nejsou jen mocensky

---

¹⁵ KAMÍN, T., MACHALOVÁ, T. *Kritika rasy a rasismu*. Masarykova univerzita v Brně, 2009, č.1, s. 111.

¹⁶ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 116.

vládoucí třídy, ale i třídy, které jsou vyloučeny z přístupu k funkcím a pozicím a žijí na okraji společnosti.

Zohlednění funkce rasistické konstrukce ve struktuře tříd nám má umožnit lepší porozumění mechanismům sociální praxe produkující rasismus i v podmínkách globalizace kapitalistického způsobu výroby. Za takové mechanismy označuje vylučování a segregaci, které podle něj fungují ve struktuře všech tříd, kultur a hnutí.

Hall na jedné straně vymezuje segregaci a vylučování jako autentickou formu rasismu. Lépe řečeno, různé formy segregace a diskriminace jsou důkazem existence rasismu. Na straně druhé si uvědomuje, že takové vymezení rasismu je příliš „široké“ a hrozí doslova „rozmělnění“ jeho specifických znaků. Hall se pokouší definiční znaky rasismu nalézt spíše prostřednictvím jeho tematizace jako ideologického diskurzu. Tento diskurz charakterizuje podle něj strategie, která produkuje praktiky obhajující vylučování jako praxe, která je ve fungování společenských vztahů nutná a přirozená. Hall se domnívá, že tím odhaluje zásadnější charakteristiky nových forem rasismu, než poskytovaly přírodovědecké důkazy o praktické nepoužitelnosti kategorie „rasa“. Funkci „rasy“ jako popisu diferenciací mezi velkými skupinami lidí přebírají podle Halla dnes asociující slova jako je „národ“, „kultura“ apod. Analýza rasistického diskurzu však podle něj lépe ukazuje, proč přetrvává taková schopnost organizace užívání jazyka, systém reprezentativních znaků nebo sociální praktiky, které vykazují rasistické znaky.

Hall, narozdíl od vzpomínaného Rexe, nemluví jen o politické praxi jako definičním poli rasismu. Pro něj je zdrojem rasismu jakákoli sociální praxe, která vede k vyloučení určitých skupin z přístupů ke kulturním a symbolickým společenským zdrojům. Cílem zamezení přístupu není nic jiného, než ochrana kulturní identity mocenské třídy před její ztrátou a destrukcí ze strany cizích skupin nebo jiného etnika, národa apod. Hall ve výkladu cíle rasistické diskriminace upustil od tradiční argumentace o vykořisťování a ponižování méněcenných skupin lidí a pokusil se rekonstruovat původní cíl, tzv. genetického rasismu v podmínkách moderní globalizované společnosti. Rozdíl mezi tzv. genetickým a kulturním rasismem vysvětluje velmi lapidárním příkladem, když jako „černý Brit“ uvídá, že „Angličané dnes netvrdí, že máme menší mozky, ale věří, že se nerozvíjí naše schopnosti racionálně myslet.“ Zaujetí takové pozice k jinakosti cizinců a přistěhovalců hodnotí jako projev rasistické definice národní identity, a tudíž i jako ožívování idejí tradičního nacionalismu a kulturního fundamentalismu, resp. etnocentrismu. Důraz na národní identitu interpretuje jako určení hranice mezi těmi, kteří mají mít přístup ke všem společenským zdrojům a mohou se rozvíjet, a těmi,

kteří byli označeni jako nositelé takového stylu života, který tuto potenci nemá a nikdy nebude mít, a proto nemá ani šanci na přežití.¹⁷

---

¹⁷ KAMÍN, T., MACHALOVÁ, T. *Kritika rasy a rasismu*. Masarykova univerzita v Brně, 2009, č.1, s. 111-113.

2.2 DEFINICE ANTISEMITISMU A JEHO TYPOLOGIE

Diskriminace, předsudky, bigotnost, rasismus a xenofobie existovaly ve všech historických sférách a ve všech zemích. Na vyjímečné vytrvalosti antisemitismu neboli nenávisti k Židům je však historicky i prostorově něco výlučného.¹⁸

Nejznámější forma rasismu v politice, má dlouhou historii, která vyvrcholila nacistickým holocaustem a existuje dál i v moderním světě, například ve východní Evropě – zejména v Polsku, v SSSR a na blízkém východě, kde je z části důsledkem i příčinou odporu k sionismu.

Antisemitismus má mnoho podob. Například nacistická ideologie připisovala Židům vrozenou degeneraci, zkaženost a poddanský charakter. Dále obviňuje Židy z posedlosti úspěchem, lstivosti, mocichtivosti nebo ze sklonu hromadit majetek a bohatství pomocí lichvy a křivd. Antisemitismus je třeba odlišovat od náboženské nenávisti vůči Židům, jako těm, co popřeli a i nadále popírají existenci Krista. Tyto dvě nenávisti se sice mohou živit navzájem, ale je mezi nimi podstatný rozdíl: náboženskou nenávist lze odstranit konverzí ke křesťanské víře, zatímco rasismus zůstává lhostejný k jakýmkoli proměnám, které jsou v moci jeho oběti.

Vysvětlení antisemitismu se liší podle toho, o jaký typ antisemitismu tedy jde. Někdy lidé soudí, že je založen na nenávisti „petit bourgeois“, tedy maloboržoazie k těm příslušníkům vlastní třídy, kteří dokázali zbohatnout kapitálovými investicemi, podle toho názoru jde o nenávist dlužníka vůči věřiteli, která sama sebe a svou intenzitu zdůrazňuje tím, že v počínání věřitelů rozpoznává neodčinitelný morální poklesek spíše než odčinitelnou vadu institucí. Jiní se pokusili vysvětlit tento jev pověstmi o židovské sexuální zdatnosti, a tak spojit antisemitismus s oním typem nenávisti, která je zaměřena vůči těm, o nichž se soudí, že jsou „primitivní“.

Nejspíš žádné z vysvětlení antisemitismu není zcela uspokojivé. Někteří odkazují na pouhý zvyk: jakmile je jednou jistá skupina, která se nemůže bránit označena za nepřítele, zvyk takového identifikování začíná narůstat. Navíc se zdá, že v každé společnosti, jež se ocitne ve stavu akutní krize, existuje zakořeněná potřeba hledat „nepřítele z vlastních řad“, který je příčinou této krize, tj. „model věčného Žida“.¹⁹

---

¹⁸ KRIEGER, J. *Oxfordský slovník světové politiky*. Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, Praha, 2000, č. 1, s. 34.

¹⁹ SCRUTON, R. *Slovník politického myšlení*. Atlantis, Brno, 1999, č. 2, s. 13-14.

Jak už bylo řečeno, antisemitismus mnozí považují za jeden z nejstarších projevů nenávisti, diskriminace a marginalizace určité kategorie lidí. Také proto je charakterizován množstvím různých typů, které na sebe v průběhu historie v rozličných obdobích a oblastech vzal. Na základě historických znalostí je možné pokusit se o pracovní typologii antisemitismu, jenž vychází z několika základních rozlišení a navazuje, obměňuje či rozšiřuje dosud známá členění více či méně známých autorů. Max Piccard v polovině 20. století členil antisemitismus na náboženský, sociální, rasový a nacistický (hitlerovský). Jeho typologie přes svou dobovou platnost přirozeně po 50 letech zastarala. Soudobí autoři k původnímu členění většinou přidávají další a další typy.

Vzhledem k tomu je možné držet se následujícího dělení antisemitismu:

- 1) nábožensky motivovaný (tzn. pohanský a křesťanský antijudaismus)
- 2) ekonomizující
- 3) nacionalistický
- 4) rasistický
- 5) politizující antisemitismus
- 6) historizující (popírání šoa)
- 7) globální²⁰

Antijudaismus

Antijudaismus jako vyhraněné nepřátelství vůči Židům známe od druhé poloviny 1. tisíciletí před Kristem. Spíše než o rasismus se však jednalo o nesnášenlivost motivovanou směřící xenofobie a etnocentrismu (tendence poznávat a hodnotit příslušníky jiných kultur očima své vlastní kultury). Židé se svým monoteismem se v té době a bezprostředně po ní potýkali s Řeky a Římany, kteří je vnímali nejen jako jiné, ale taky jako cizí. Chování Židů pramenící z náboženských pravidel nutně vyvolávalo mezi ostatním obyvatelstvem nevoli. Neuznávali totiž jiná božstva, jejich náboženské předpisy o stravě a čistotě také nemohly vést k toleranci. Když k tomu přidáme velkou sociální distanci, židovský zákaz smíšených manželství či neochotu Židů považovat římské císaře za bohy, nemůžeme se divit, že nedílnou součástí předkřesťanské doby tvořila jak nenávistná literární díla namířená proti nim, která šířila pomluvy a lži o Židech, tak politická propaganda.²¹

---

²⁰ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 129.

²¹ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 129.

Když rozptýlení Židé odmítli přijmout náboženství a kulturu křesťanských národů a říší, v nichž se usadili, budilo to často vůči nim nepřátelství. Měli však stále otevřenou možnost vzdát se své etnicko-náboženské vyjímečnosti a začít uctívat místní božstvo (nebo přijmout křesťanství, pokud se stalo státním vyznáním), což by z větší části zahladilo jejich „odlišnost“, která v ostatních budila nelibost. Židé představovali pro křesťany zvláštní problém – křesťané věřili, že Nový zákon zcela nahradil ten Starý a odmítání Židů uzнат Krista jako spasitele triumf evangelia znemožňovalo. Podle nich měli Židé, kteří odmítli konvertovat, když mezi ně přišel Kristus, přímou odpovědnost za jeho ukřižování.

Teorie, že všichni Židé jsou kolektivně a dědičně odpovědní za nejhorší možný lidský zločin – bohovraždu – dala silný podnět k jejich pronásledování. Antijudaismus se stával antisemitismem, kdykoliv se změnil v jedovatou nenávisť, podle níž se odstranění Židů upřednostňovalo před jejich konverzí, a z antisemitismu se stával rasismus, když převládalo přesvědčení, že Židé jsou vnitřně od přírody špatní, a nikoli že mají pouze nesprávnou víru a špatné dispozice.

Ve 12. a 13. století začali být evropští křesťané k Židům nepřátelštější a položili tak základy pozdějšího rasismu. Židy, kdysi vítané jako mezinárodní obchodníky a kupce, stále více tlačila komerční konkurence křesťanských kupeckých spolků k nepopulárnímu a údajně hříšnému půjčování peněz za úrok. Ve 13. a 14. století zapustila kořeny lidová mytologie, která Židy doslova demonizovala a odsunovala je za hranici lidskosti. První obvinění, že Židé ukřižovali křesťanské dítě pro rituální účely se objevilo v Anglii kolem roku 1150. Další podobná obvinění následovala v Anglii i jinde, často doprovázená tvrzením, že Židé využívají křesťanskou krev pro své nejposvátnější obřady. Stále častěji se v lidové mytologii, folklóru a ikonografii objevovalo spojení Židů s ďáblem, nebo s čarodějnictvím. Běžnému člověku v pozdním středověku na Židech ani tak nevadila jejich nevíra, jako jejich zlovolné úmysly vůči křesťanům a jejich ochota spojit se proti nim třeba i s temnými silami. Když v polovině 14. století řádil v Evropě mor, byli tisíce Židů v zemích, odkud nebyli doposud vyhnáni, zmasakrovány, jelikož panovalo všeobecné přesvědčení, že křesťané neumírají na nemoc, ale protože jim Židé otrávilí studny.²²

---

²² FREDRICKSON, G. M. *Rasismus – stručná historie*. BB art, Praha, 2003, č. 1, s. 27-30

Ekonomizující antisemitismus

Podstatou ekonomizujícího antisemitismu jsou výhrady, nenávisť, příkazy k zaplacení tolerančních daní, zabavování majetku, vyhánění či pogromy namířené vůči Židům z ekonomických důvodů. Na jedné straně lze rozlišovat socialistickou (proletářskou, levicovou) verzi antisemitismu, na straně druhé pravicovou (aristokratickou) verzi. Zatímco v té první podobě jde o kritiku Židů-bankéřů, coby nástroje kapitalismu (viz např. kritika vydělávání Židů na půjčování peněz rolníkům) či jako finančních agentů aristokracie, v té druhé o pragmatické obohacování se na úkor často bohatých židovských obchodníků a bankéřů. V neposlední řadě patří do ekonomizujícího antisemitismu i pověry o židovském spiknutí, které našly svůj obraz v uceleném pamfletu z počátku 20. století nazvaném „Protokoly sionských mudrců“.²³

Nacionalistický antisemitismus

Další vývojovou fází představuje antisemitismus nacionalistický. Rozvíjí se v době vzniku moderních národních států. Jak z historie víme, Židé díky své teritoriální rozptýlenosti a všudypřítomnosti představovali nenárodní národ, což znamenalo, že byli při politické konstrukci příslušníků národa z tohoto národního společenství vylučováni či jim bylo neustále připomínáno, že jsou sice součástí národa, ale přece jen jsou tak trochu „cizí“. Buď s odkazem na mateřský jazyk („Nejsou to Češi, když je jejich mateřštinou Němčina!“), jméno („Ten člověk nemůže být Čech, když má německy znějící jméno!“), přihlášení se k jiné než té „správné! národnosti (spousta Židů se v Čechách při sčítání lidu opravdu hlásila k německé národnosti díky svému mateřskému jazyku, který jim byl ovšem v dobách panování Marie Terezie vnucen) či s výhradou, že Židé neuznávají žádný stát, natožpak ten „náš“. Pro konkrétní příklad takového postoje nemusíme chodit daleko.²⁴

Rasistický antisemitismus (šoa)

Tradičně se šoa dělí do dvou vývojových etap: roky 1933-1941 předznamenávaly pozdější hrůzné události, které proběhly v letech 1941-1945. Během prvního období byly v Německu, Rakousku, Rumunsku a Maďarsku, kde vládly pravicové diktátorské režimy, postupně přijímány protizidovské zákony a opatření, které upíraly Židům výkon základních lidských a občanských práv. Na základě tzv. Norimberských zákonů (1935)

²³ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 130.

²⁴ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 130.

Židé v Německu nesměli zastávat veřejný úřad, vykonávat některá povolání, uzavírat s „Árijci“ sňatky apod. Co se týče jejich majetku, živností a podniků, podléhaly přísné registraci a byly mnohdy zabavovány. Židé se stali oběťmi násilností, nacistická propaganda a antisemitská ideologie hlásaly nenávisť k Židům a varovaly „pravé“ Němce před nebezpečím, které pro ně Židé údajně připravovali. Není divu, že výsledkem těchto diskriminačních opatření byla masová emigrace asi půl milionu německých a rakouských Židů.

Druhá etapa, jejíž začátek spadá do roku 1941, je známá pod názvem „konečné řešení židovské otázky“ (koncepte této „politiky“ byla přijata na konferenci ve Wansee v lednu 1942), jež přinesla Židům nucené práce, masové popravky a deportace do koncentračních a vyhlazovacích táborů. Tam probíhala genocida nejen židovské populace, ale i Romů a dalších kategorií lidí z okupovaných území. Odhady počtu obětí nacistické politiky se vzhledem k neexistenci dostupných zdrojů liší. Nejčastěji se uvádí 4 až 5 milionů Židů zavražděných v táborech, další milion zemřel v ghettech a více než milion jich zastřelily mobilní popravčí čety. Například ze tří milionů polských Židů válku přežilo necelého půl milionu, podobně skončili i židovské komunity v Rumunsku, Maďarsku a Litvě.

Všichni ti, kteří doufali, že s porážkou nacismu bude ukončen i staletý vývoj antisemitismu v mnoha různých podobách, se mýlili. Novodobé podoby antisemitismu na sebe nenechaly dlouho čekat. Ve své podstatě jsou spojeny s důležitou historickou událostí, která ovlivňuje i dnešní mezinárodní politiku, a tou je vznik státu Izrael (1948).²⁵

Politizující antisemitismus

Velice složitou problematiku představuje pro zainteresované odborníky rozšiřující se kritika státu Izrael, a to z mnoha různých stran. Rozhodnutí, zda lze to či ono vyjádření konkrétního politika či představitelů celého státu vůči politice Izraele (ať už vnitřní či zahraniční) označit za antisemitské, závisí na důsledné znalosti problematiky antisemitismu a zároveň mezinárodní politiky. Výzvy ke zničení státu Izrael, kritika jeho politiky jako „židovského státu“, ztotožňování izraelské politiky vůči Palestincům s šoa, přirovnávání počínání izraelské armády s nacistickou politikou vůči Židům nejsou na politické scéně zdaleka okrajovým jevem.

---

²⁵ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 130.

Základní otázka, se kterou si tedy vědci a politici lámou hlavu, zní: „Jsou antiizrealské a anti-sionistické projevy vždy antisemitské? Pokud ne vždy, tak za jakých okolností?“

Na základě definice Zprávy o antisemitismu EU je zřejmé, že tyto projevy jsou považovány za antisemitské tehdy, když je Izrael vnímán jako představitel „Žida“. A co v případě, kdy jsou Židé vnímáni jako představitelé Izraele? Co v případě, kdy jsou Židé kritizováni či napadáni za izraelskou politiku vůči Palestincům? Pokud se striktně držíme předložené definice, pak z ní jednoznačně vyplývá, že můžeme kvalifikovat nenávist vůči Židům „jako izraelcům“ tehdy, když je založena na základním vnímání Izraele „jako Žida“. V ostatních případech nenávist vůči Židům jako „Izraelcům“ není antisemitská, protože tato nenávist není založena na antisemitském stereotypu Židů. To ovšem neznamená, že by tato nenávist vůči Židům neměla být monitorována, jak podotýkají autoři Zprávy o antisemitismu v EU.

Zvláště je třeba zdůraznit, že nenávist vůči státu Izrael nebude označena za antisemitismus v případě, když bude Izrael kritizován za konkrétní politiku (zejména vůči Palestincům). Sporným bodem ovšem zůstává fakt, že praktické zhodnocení určitého jednání, činů či politiky podléhá velmi nesnadnému posouzení, zda daný útok (třeba v médiích) je zaměřen na Izrael „jako Žida“, nebo Izrael jako „Izrael“ a jeho politiku.

Snahy některých arabských států prohlásit Izrael za rasistický stát nejsou novou záležitostí. Již v roce 1978 byla přijata Deklarace a akční program boje proti rasismu a rasové diskriminaci (OSN) poukazující na rasovou diskriminaci Palestinců, které se jim dostává ze strany Izraele. I na Konferenci proti rasismu a diskriminaci, pořádané roku 2001 pod záštitou OSN v Durbanu, se objevily snahy prosadit do závěrečné deklarace tezi, že sionismus je domovinou rasismu. Konkrétně například delegát z Íránu nazval sionismus největší manifestací rasismu a Egypt dokonce trval na tom, že nebude akceptovat závěrečnou deklaraci z konference, pokud Izrael nebude označen za rasistický stát. Lze za jednu z novodobých forem antisemitismu považovat právě názor, že stát Izrael svou politikou naplňuje základní charakteristiky rasismu?²⁶

Historizující antisemitismu (popírání šoa)

Tímto problémem se zabývá kapitola 3.2.

---

²⁶ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 131.

Globální antisemitismus

Z analytického hlediska se zdá velmi přínosné věnovat pozornost otázce existence nových forem antisemitismu. Díky tomu totiž mohou vyjít najevo mnohá nová zjištění a trendy, kterým bude případně Evropa jako celek v budoucnu čelit a proti kterým bude vedle boje proti terorismu nutně postavena i nová bezpečnostní politika.

Autoři Zprávy o antisemitismu v EU rozlišují dva základní aspekty změn mezi „starým“ a „novým“ antisemitismem. Za prvé se jedná o změny týkající se podstaty antisemitismu skrze redefinici „Žida“ (například položením důrazu na imaginárního „Žida“) a za druhé o změny týkající se projevů antisemitismu v politice, médiích, v každodenním životě, nových způsobů šíření antisemitismu, vzniku nových antisemitských organizovaných skupin nebo kvality a kvantity antisemitských činů.

Co se týče prvního aspektu, mnozí odborníci se domnívají, že nedošlo k žádné podstatné změně ve stereotypním vnímání Žida či v konstrukci imaginárního „Žida“. Jisté rysy umělé konstrukce zvláště negativních vlastností Židů totiž obsahuje tzv. tradiční antisemitismus od svých prvopočátků (Židé jako vrazi Ježíše Krista, traviči studní, lichváři, později kapitalisté, imperialisté apod.).

Co se týče druhého aspektu, existuje vzácná shoda všech zainteresovaných, že od roku 2000 vzrůstá počet verbálních i fyzických útoků vůči Židům a nebo židovským institucím. Většina z nich se také shodne na příčině – tu vidí v kontextu stále nevyřešeného blízkovýchodního politického konfliktu mezi státem Izrael a Palestinci, resp. okolními arabskými státy. Zvláště ti, kdo souhlasí s existencí „nového“ antisemitismu, poukazují na nové zdroje, nové skupiny nebo nové koalice, které se formují mezi různými extrémistickými organizacemi, jejich společný bod tvoří právě antisemitismus. Narůstá počet politicky motivovaných a politicky projevovaných antisemitských útoků, a to prostřednictvím skrývání antisemitismu do anti-sionismu, kritiky státu Izrael nebo v podobě „anti-ideologií“, jako jsou anti-rasismus či anti-imperialismus. Pachatelé též pro své záměry využívají nových prostředků masové komunikace, především internetu.

Jedním z představitelů názoru, že existuje nový antisemitismus, je Daniel Johan Goldhagen. Ten ve svém článku podrobně rozebírá tzv. globalizovaný antisemitismus, jak nový antisemitismus sám nazývá, snaží se o jeho odhalení a porozumění. Podle Goldhagena přenesl nový antisemitismus svůj zájem z domácího dění na mezinárodní scénu. Zatímco dřívější formy antisemitismu byly zaměřeny na místní Židy žijící blízko samotných antisemitů, pak komplexní a různorodý globalizovaný antisemitismus je, jak sám jeho název napovídá, orientován globálně. Terčem antisemitských útoků nejsou pouze lokální „slabí“ Židé, ale také a hlavně „draví Židé globalizovaného 21. století“,

resp. Izrael. Podle Goldhagena se obměnilo i centrum antisemitismu a jeho rozptyl. Dříve se antisemitismus šířil od křesťanů z Evropy, v současné době nemalá část antisemitických resentimentů pochází vedle tradičních Evropských center ze Středního východu a jiných oblastí.

Další změnou je obsazení rolí – lstivý a hamižný Žid z dřívějších podob antisemitismu byl nahrazen násilnickým, ozbrojeným a politicky silným Židem, ztělesněným v podobě Izraele či Židů v Bushově administrativě. Globalizovaný antisemitismus také využívá dříve nepoznaných způsobů komunikace. Návist šíří prostřednictvím internetu a televizního zpravodajství zobrazující strádání Palestinců. V tomto bodě dochází k sjednocování antisemitů na levici i pravici. Vznikají skupiny, zase díky využití internetu, jejich často jediným společným znakem je nenávist k Židům. Nový antisemitismus se také odpoutal od svých původních zdrojů. Je daleko méně propojen s křesťanstvím, evropským nacionalismem či se sociálním darwinismem. Je součástí světového prostředí, arabských zemí, OSN a dokonce i Afriky a Asie. Je tudíž naprosto internacionální. Zmírnění příznaků této světové choroby by podle Goldhagena pomohlo konečné vyřešení arabsko-izraelského konfliktu.

Právě globalizovaný antisemitismus představuje i novou výzvu pro práci zpravodajských služeb a policie. Je totiž velice nesnadné se ve velkém množství internetových stránek orientovat, rozpoznat podoby antisemitismu a identifikovat jeho autory. Všichni víme, jak je internet rychlý, proměnlivý, anonymní. Dnes existuje například mnoho neonacistických stránek obsahujících staré antisemitské spisy, zítra už mohou být zrušeny, nahrazeny jinými, přemístěny jinam.²⁷

---

²⁷ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 134.

3 AKTUÁLNÍ PROJEVY RASISMU A ANTISEMITISMU

3.1 NÁRODNOSTÍ MENŠINY A RASISMUS V ČESKÉ REPUBLICE

Národnostní menšiny představují původní společenský jev téměř každého národa, tj. majoritního či mateřského národa ve státě.

Národnostní menšina je tudíž minoritní etnická skupina osob, která je na rozdíl od ostatního obyvatelstva státu početně menší, nezaujímá vedoucí postavení a její příslušníci – občané tohoto státu vykazují v etnickém, kulturním, náboženském nebo jazykovém ohledu znaky, které je odlišují od ostatního obyvatelstva. Nicméně národnostní menšiny zároveň vykazují výraznou sounáležitost, umožňující zachování vlastní kultury, tradic, nábiženství a vlastního jazyka (podle Komise pro lidská práva OSN z roku 1951).²⁸

Romové

Odhady expertů a oficiální statistiky o počtu Romů v Evropských zemích vykazují většinou poměrně velké rozdíly. Je to i tím, že se Romové často ke své příslušnosti nehlásí. Necelých 12 tisíc v posledním sčítání bylo o dvě třetiny méně, než ve sčítání přecházejícím. Tehdy se se jako Romové deklarovalo 33 tisíc našich občanů. Počet těch, kteří ale ostatní lidé jako Romy vnímají, je podle expertů ale 200-300 tisíc.²⁹

Postavení Romů v české společnosti je ze všech jmenovaných skupin pravděpodobně nejhorší. Lidé je spojují s většinou patologických jevů a vnímají je podle nelichotivého stereotypu. Bývají často soustředováni v jednom místě, kde se vytváří společnost připomínající ghetto.

Za toto nevýhodné postavení může do určité míry dostatečně nepromyšlený pokus socialistické vlády o asimilaci Romů do společnosti.

Násilná snaha o převýchovu romských dětí ve školách na Čechy neuspěla a ve školách zavládl stereotyp o neschopnosti romských žáků v učení. Česká pedagogika prohlašovala, že Romové mají k učení špatný vztah a jsou špatně vzdělatelní.

²⁸ WOLF, J. *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti*. Univerzita Karlova v Praze, Praha, 2000, č.1, s.104.

²⁹ MOŽNÝ, I. *Česká společnost: nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života* Portál, Praha 2002, s. 134.

Při statistice úspěšnosti a neúspěšnosti romských žáků z roce 1989, vyšly najevo zanečnaně neuspokojivé výsledky. Oproti českým dětem ty romské propadají čtrnáctkrát častěji a pětkrát častěji mají sníženou známku z chování. I co se zvláštních škol týče, bývají tam osmadvacetkrát častěji převáděny než české děti. Třicetkrát častěji také dokončovaly docházku před devátým ročníkem ZŠ.³⁰

Dalším problémem socialistického programu asimilace romské menšiny do společnosti bylo její jednostranné zaměření na stránku materiální na úkor stránky sociální. Stát se jim snažil vytvořit příznivé společenské podmínky výstavbou nových bytů, podporou sociálními dávkami, přídávky na děti atd.

Důsledkem bylo, že si romská komunita nezvykla na jistou dávku odpovědnosti sami za sebe a své děti a spoléhali se především na pomoc státu. Díky takovému podpoře státu a také díky části Romů, kteří se svými prostředky neuměli hospodařit, dopouštěli se kriminálních činů a ničili svá obydlí vzrůstala nevraživost mezi Romy a českým obyvatelstvem. Podle průzkumů připisují jako tři nejhorší vlastnosti Romům obyvatelé ČR tyto:

- nechut' k práci, zneužívání sociální podpory
- Romové zneužívají demokracii
- lidé mají z Romů strach³¹

Vietnamci

Vietnamci patří k novějším národnostním menšinám u nás. Do České republiky začali migrovat až koncem 70. let.³²

Dle odhadů Českého statistického úřadu, žije v současné době na území České republiky asi 58 tisíc Vietnamců. Vezmeme-li ale v úvahu i nelegální přistěhovalce, nalezneme jich na našem území až kolem 90 tisíc. Tato početná komunita není v současné době státem uznávanou menšinou a nemá ani významnou politickou reprezentaci.³³

---

³⁰ RÝDL, K. *Rasismus a nacionalismus v současném životě*. IPPP, Praha, 1997, s.144.

³¹ GABAL, I. *Etnické menšiny ve střední Evropě: konflikt nebo integrace*. G plus G, Praha, 1999, s. 85.

³² WOLF, J. *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti*. Univerzita Karlova v Praze, Praha, 2000, č.1, s.110

³³ BLAFKOVÁ, M. *Specifika života vietnamské komunity v ČR* [online]. 22. 01. 2009 [cit. 2011-03-013]. Dostupný z WWW: <<http://www.e-polis.cz/nezarazene-clanky/343-specifika-zivota-vietnamske-komunity-v-cr.html>>.

Ukrajinci

Podle sčítání lidu, domů a bytů 2001 žije v ČR 22 112 osob hlásících se k ukrajinské národnosti. Podle vlastních odhadů menšiny je však počet vyšší, tzv. historickou část tvoří cca 10 000 osob, nová imigrační vlna cca 15 - 20 000 osob (počet zahraničních pracovníků se odhaduje na cca 50 000 osob). Hlavními místy usídlení jsou Praha, Karlovy Vary, Děčín, Brno, Přerov a Ostrava.³⁴

Slováci

Slováci se u nás stali národnostní menšinou až po vzniku České republiky, tedy v roce 1993. Více než 300 000 přijalo českou národnost. Dalších 60 000 si buď ponechalo slovenskou národnost a nebo se vrátili zpět na Slovensko. Během roku 1993 vzniklo neformální Fórum slovenských aktivit (zástupci zhruba 10 slovenských organizací) a byla vytvořena Rada pro národnosti vlády ČR, jejíž součástí jsou tři zástupci Slováků: zde byl vytvořen a zformulován program národnostní menšiny, ve kterém jsou uvedeny informace o mateřském jazyce (slovenštině) a podmínky pro možnost vzdělávání se v mateřském jazyce a uchování a rozvoje národnostní kultury.³⁵

Rusové

Podle výsledků sčítání lidu domů a bytů 2001 žije v ČR 12 369 osob ruské národnosti. Zástupci ruské menšiny však počet odhadují na 16 až 20 000 osob.

Rusové přišli ve velkém množství na území dnešní České republiky ve dvacátých letech 20. století. Druhá vlna migrace přišla o několik let později a tvořily ji většinou manželky českých studentů. Poslední vlna, početně zatím nejsilnější, se zde objevila po rozpadu SSSR. Dnes je ruskojazyčná menšina značně roztržštěná, jednotlivé skupiny si vzájemně nedůvěřují, odlišují se životními postoji, zkušenostmi a politickou orientací.³⁶

Poláci

K polské národnosti se v ČR podle posledního sčítání lidu v roce 2001 přihlásilo 52 095 osob. Podle vlastního odhadu, do něhož jsou započítáni i polští občané trvale

---

³⁴ *Vláda České republiky: Ukrajinská národnostní menšina* [online]. 31. 03. 2006 [cit. 2010-01-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rnm/mensiny/ukrajinska-narodnostni-mensina-16159/>>.

³⁵ WOLF, J. *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti*. Univerzita Karlova v Praze, Praha, 2000, č.1, s.107.

³⁶ *Vláda České republiky: Ruská národnostní menšina* [online]. 04. 04. 2006 [cit. 2011-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=16155>>.

žijící v ČR a část občanů ČR, kteří se přihlásili k národnosti slezské, a jimž dle přesvědčení zástupců menšiny také přináležejí veškerá menšinová práva, činí počet příslušníků polské národnosti asi 70 000 osob.³⁷

Kauza Vítkov

Žhářský útok ve Vítkově se odehrál v noci z 18. na 19. dubna 2009 v obci Vítkov na Opavsku. Čtyři pravicoví extremisté Ivo Muller, Václav Cojocar, David Vaculík a Jaromír Lukeš zapálili pomocí tří zápalných lahví dům obývaný romskou rodinou. Následkem požáru byli zraněni tři lidé, kteří v té době pobývali v budově. Nejvážněji byla zraněna dvouletá Natálie, která utrpěla život ohrožující popáleniny třetího a čtvrtého stupně na více než 80% těla.³⁸

V lednu 2010 vyšetřování loňského žhářského útoku na romskou rodinu ve Vítkově končí. Čtyři obvinění se seznamují se spisem. Obžalování budou asi v únoru. Popálená Natálka se připravuje na další operaci, tentokrát prstů na rukou. Policie ze žhářského útoku ve Vítkově na Opavsku obvinila čtyři mladíky z kraje. Všichni se hlásí k pravicově extremistickým uskupením Národní odpor nebo Autonomní nacionalisté. Účastní se také akcí Dělnické strany.

Po pěti měsících vyšetřování je zadrželi detektivové policejního Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu. Muži byli obviněni z pokusu o vraždu.

Od konce minulého týdne se seznamují se spisem a s výsledky vyšetřování, sdělila dozorující státní zástupkyně Brigita Bilíková.

"Na seznámení s výsledky vyšetřování mají obvinění týden. Pak budou moci vznést své připomínky, a popřípadě žádat o doplnění důkazů. Zvážíme to a pak uvidíme. Pokud vše půjde dobře, někdy v únoru by byla podána obžaloba," doplnila žalobkyně.

Jeden z podezřelých, David Vaculík, byl už před časem odsouzen za napadení koncertu antifašistů v Rýmařově.³⁹

---

³⁷ *Vláda České republiky: Polská národnostní menšina* [online]. 07. 04. 2006 [cit. 2011-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rnm/mensiny/polska-narodnostni-mensina-16124/>>.

³⁸ (BARTOSZ, J. *O přežití popálené holčičky z Vítkova rozhodnou příští dva dny* [online]. 12. 04. 2009 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/o-preziti-popalene-holcicky-z-vitkova-rozhodnou-pristi-dva-dny-psr-/krimi.asp?c=A090420_094707_krimi_jba>.

³⁹ *Policie uzavřela žhářství ve Vítkově, obvinění čekají na obžalobu* [online]. 25. 01. 2010 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/policie-uzavrela-zharstvi-ve-vitkove-obvineni-cekaji-na-obzalobu-p9p-/krimi.asp?c=A100125_104122_krimi_pei>.

Dne 11. května 2010 stanuli před soudem obvinění Ivo Müller, Václav Cojocar, David Vaculík a Jaromír Lukeš. Byli obviněni z pokusu o vraždu a poškozování cizí věci spáchané formou spolupachatelství. Podle obžaloby se obvinění dopustili jednání, které mělo za cíl usmrtit jiné osoby. Motivem tohoto byla etnická příslušnost těchto osob. Útok měl být proveden k uctění 120. výročí narození Adolfa Hitlera.⁴⁰

Podle obhájců obžalovaných byl dům, který obžalovaní zapálili, ve špatném stavu, měl propadlou střech a vytloučená okna. Obžalovaní se domnívali, že zapalují neobydlený sklad kradeného zboží. Ivo Müller a Václav Cojocar se k žhářství doznali a rodině se za důsledky svého činu omluvili.⁴¹

Rozsudek byl vynesena 20. října, všichni obžalovaní byli uznáni vinnými z pokusu o vraždu a poškození cizí věci. David Vaculík, Jaromír Lukeš a Ivo Müller dostali trest odnětí svobody na 22 let, dosud netrestaný Václav Cojocar 20 let, navíc všichni musejí uhradit škodu. Odsouzení se proti rozsudku na místě odvolali.⁴²

Vrchní soud v Olomouci se bude 17. a 18. března zabývat odvoláním žhářů z Vítkova. Ostravský soud loni čtveřici uložil za pokus vraždy výjimečné tresty. Jednání doprovází velký zájem veřejnosti, uskuteční se tak v největší jednací síni soudu.⁴³

Olomoucký vrchní soud snížil na 20 let trest Ivo Müllerovi, který je s třemi dalšími mladíky souzený za žhářský útok ve Vítkově. Ostatním pachatelům zůstaly výjimečné tresty beze změn.⁴⁴

---

⁴⁰ *Krajské státní zastupitelství v Ostravě. DOKUMENT: Obžaloba v kauze žhářského útoku ve Vítkově* [online]. 11. 05. 2010 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/dokument-obzaloba-v-kauze-zharskeho-utoku-ve-vitkove-pdo-/krimi.asp?c=A100511_155026_krimi_cen>.

⁴¹ TŘEČEK, Č., POLOCHOVÁ, I. *Symbol nenávisti a naděje Romů. Amerika objevila Vítkov a Natálku* [online]. 25. 06. 2010 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/symbol-nenavisti-a-nadeje-romu-amerika-objevila-vitkov-a-natalku-px3-/domaci.asp?c=A100625_140648_domaci_ipl>.

⁴² NOVÝ, P., HONUS, A. *Tři žháři z Vítkova dostali trest 22 let vězení, čtvrtý 20 let* [online]. 20. 10. 2010 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.novinky.cz/krimi/214563-tri-zhari-z-vitkova-dostali-trest-22-let-vezeni-ctvrti-20-let.html>>.

⁴³ *Odvolání žhářů z Vítkova budou kvůli zájmu lidí řešit v největší soudní síni* [online]. 03. 03. 2011 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/odvolani-zharu-z-vitkova-budou-kvuli-zajmu-lidi-resit-v-nejvetsi-soudni-sini-1wy-/krimi.asp?c=A110303_135642_krimi_cen>.

⁴⁴ *Soud snížil jednomu z vítkovských žhářů trest, zbylým třem zůstaly* [online]. 18. 03. 2011 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/soud-snizil-jednomu-z-vitkovskych-zharu-trest-zbylym-trem-zustaly-11b-/krimi.asp?c=A110318_084547_krimi_zep>.

Kauza Krupka

Krajský soud v Ústí nad Labem poslal na deset let za mříže 16letého Roma. S nezletilým komplicem v dubnu v Krupce na Teplicku brutálně zbili a znásilnili dvanáctiletého chlapce. Soud jeho čin vyhodnotil jako rasistický.

Soud se prakticky ztotožnil se všemi body obžaloby. Ta obnášela pohlavní zneužití, znásilnění, loupež a vydírání. Navíc čin překvalifikoval na pokus o vraždu ve spolupachatelství. Útočník dostal maximální možný desetiletý trest. Obě strany si ponechaly lhůtu na odvolání.

Druhý násilník, který se na týrání dvanáctiletého chlapce z dětského domova podílel, vyvázl bez trestu. Nebylo mu ještě patnáct let. Teď je ve výchovném ústavu v Chrastavě.

Při vyšetřování vyšlo najevo, že šestnáctiletý útočník neumí psát. Nevladatelný byl už jako dítě, kradl a loupil. Kvůli nízkému věku však v té době trestu unikl.

"Nebylo to jen mlácení. Útok byl otřesný, odporný, cynický. Bylo to lynčování, mučení, ze kterého měli zábavu, smáli, když říkali, že ho můžou zabít. Před soudem stojí imbecil, který neváhá použít síly," prohlásila soudkyně Kamila Elsnicová o obžalovaném s IQ jen 41. "Ale i imbecilovi musí být jasné, že takový útok na kluka, který má 35 kilogramů, může způsobit smrt," dodala.

Dva mladí Romové zaútočili 29. dubna odpoledne, když se dvanáctiletý Patrik z dětského domova v Duchcově vydal do Ústí na Labem navštívit matku.

Šel pěšky, u nádraží v Krupce ho přepadli dva útočníci a chtěli po něm peníze a mobil. Když jim řekl, že nic nemá, sebrali mu bundu a boty a odvěkli ho do blízkého lesíka. Chlapci řekli, že mu udělají to samé, co prý dělal Hitler cikánům. V lese jej oba znásilnili, týrali a bili.

Jejich jednání soudkyně označila za jednoznačný lynč. "Pokud by upadl do bezvědomí nebo usnul, do tří až šesti hodin by podle znalce zemřel," konstatovala Elsnicová. Chlapec měl poraněná žebra, slezinu, ledvinu, slinivku a játra, tržnou ránu na hlavě a spoustu modřin a odřenin. Doplazil se na nádraží, kde mu lidé zavolali pomoc.

Hoch podle soudu patří v dětském domově k nejslušnějším a jako jeden z mála svěřenců studuje na osmiletém gymnáziu. Po útoku nese těžké psychické následky a bere antidepresiva.

Útok tehdy odsoudily romské organizace, ve své propagandě ho ale využili čeští extremisté a neonacisté.

Podle znalců není naděje na převýchovu staršího útočníka, kvůli prostředí, v němž vyrostl, a jeho retardaci. I proto dostal maximální trest. "Kdyby se narodil o pár kilometrů dál na západ, nebo naopak na východ, mohl by se dívat na svět už jen skrz mříže. Nebo dostat trest smrti," prohlásila soudkyně.⁴⁵

Avšak pražský vrchní soud snížil na polovinu trest pro mladistvého Roma, který v dubnu v Krupce na Teplicku zbil a znásilnil dvanáctiletého chlapce. Mladík si tak ve vězení odsedí pět let místo deseti, které mu vloni udělil krajský soud v Ústí nad Labem.⁴⁶

---

⁴⁵ *Romský mladík dostal za zbití a znásilnění dvanáctiletého chlapce 10 let* [online]. 25. 11. 2010 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/romsky-mladik-dostal-za-zbiti-a-znasilneni-dvanactileteho-chlapce-10-let-138-/krimi.asp?c=A101125_095907_krimi_wlk>.

⁴⁶ *Vrchní soud snížil trest za znásilnění chlapce na polovinu* [online]. 17. 03. 2011 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://www.lidovky.cz/vrchni-soud-snizil-trest-za-znasilneni-chlapce-na-polovinu-p43-/ln_domov.asp?c=A110317_212859_ln_domov_ani>.

3.2 REVIZIONISTICKÝ ANTISEMITISMU - POPÍRÁNÍ HOLOCAUSTU

Počátky holocaustu

Nacisté zastávali názor, že árijci, tj. Němci, jsou synonymem dobra, zdraví, přirozenosti a altruismu a přímý protiklad těchto hodnot představují falešní, zrádlní a nekulturní Židé. Podle německé démonologie byl každý Žid lhář, pokrytec, příživník a parazit (jak napsal Hitler v knize *Mein Kampf*) a zlo, jež měla židovská rasa od věků v krvi, nebylo možné žádnou asimilací vykořenit. Tato tvrzení šířili nacisté ve svých projevech, na stránkách novin, v dokumentárních filmech a na letáčích dlouho předtím, než dospěli k rozhodnutí evropské židovstvo vyhladit. Židé byli vši roznášející nemoci, obtížní hmyz, štěnice a blechy, které bylo nutné vyhubit, aby nenakazili zdravé jádro německé populace. Byli jako vřed, který se musí vyříznout, jako tuberkulózní ložisko, jež je třeba izolovat a odstranit. Jak Goebbels neúnavně opakoval, vyžadovalo to chladnokrevný chirurgický zásah: „Museli jsme provést určité řezy, pravda velmi radikální,“ napsal si 2. listopadu 1939 do deníku, jinak by Evropu zahubila „židovská sněť“.⁴⁷

Po nástupu Hitlera k moci bylo podporováno individuální násilí jedinců vůči Židům v Německu. Brzy však byl připraven program na likvidaci Židů. V březnu 1933 byl otevřen první koncentrační tábor, Dachau. Správu nad tímto táborem vykonávala oddíl SS. V září 1935 na sjezdu NSDAP v Norimberku byly vyhlášeny tzv. Norimberské zákony, které byly 14. listopadu 1935 doplněny o nařízení definující Židy. Podle těchto zákonů byli Židé vyloučeni z německé společnosti na její okraj. 9. listopadu zavraždil jakýsi Žid německého diplomata ve Francii a tím se rozpoutalo masové vraždění Židů a ničení synagog po celém Německu. Říšský ministr propagandy, Joseph Goebbels, ohlásil, že protižidovské výtržnosti mohou začít.

Od 9. do 10. listopadu proběhla v Německu tzv. Křišťálová noc, při které bylo zničeno obrovské množství synagog i v Sudetech v Československu. Na 20 000 Židů bylo odvedeno do koncentračních táborů v Německu. Navíc byl úkolem Židů pověřen Heinrich Himmler, velitel SS, místo Goebbelse. Po této noci byla zpřísněna i další opatření proti Židům (např.: Pokud byl Žid přistižen, že se přátelí s Árijcem, tak byl okamžitě odvezen do koncentračního tábora.). V listopadu 1938 byli Židé vyloučeni ze škol

---

⁴⁷ NAIMARK, M. N. *Plameny nenávisti*. NLN s. r. o., Praha, 2006, č. 1, s 57.

a ve vlacích měli samostatné oddělené místo, stejně jako v čekárnách a restauracích. Poté se začal Židům zabavovat jejich majetek, který prý získali okradáním Němců. Pro nezaměstnané Židy nebylo jiné východisko než nucené práce.

Po vypuknutí druhé světové války a obsazení Polska se situace značně změnila. Za postupujícími jednotkami Wehrmachtu totiž postupovaly speciální oddíly SS (Einsatzgruppen), které na místě vraždili odpůrce nacismu, inteligenci, důstojníky a hlavně Židy. Všichni Židé jsou nuceni nosit Davidovu hvězdu, aby je každý ihned identifikoval. V Polsku se nacházely asi 3 miliony Židů a zpočátku docházelo k pouze ke spontánnímu vraždění, které nebylo nijak organizováno. Poté byli Židé soustřeďováni v ghettech, odkud byli postupně převáženi do koncentračních táborů, kde museli pracovat sedm dní v týdnu s malými přiděly stravy, a tak je pochopitelné, že v táborech jich tisíce umírali na přepracování a námahu.⁴⁸

Konečné řešení židovské otázky

Prvním programem bylo vyhlazení Židů pod názvem eutanazie T-4. Od ledna 1940 do srpna 1941, kdy byl program po protestech církve ukončen, bylo zabito 270 000 lidí. Mezitím SS experimentovala s různými plyny a nakonec vyvinula pesticid na bázi kyanidu pod názvem cyklon B. První plynová komora byla vybudována v Brandenbergu na konci roku 1939. Vraždění probíhalo jednoduše. Do místnosti se vešlo 20-30 Židů a poté se místnost bezpečně uzavřela. Židé si mysleli, že se budou sprchovat, ale místo vody na ně ze sprch pustili plyn. Stejně to vypadalo i v Polsku.

Teprve po útoku na Sovětský svaz se začalo vraždit opravdu ve velkém. Za postupujícími armádami postupovaly čtyři oddíly SS, Einsatzgruppen A, B, C a D. Do začátku října zlikvidovaly přibližně 300 000 Židů. Nevraždily však pouze jednotky SS, nýbrž i pravidelné jednotky Wehrmachtu. Aby ušetřili práci lidem z SS, zabíjeli vojáci Židy naprosto nekompromisně. V Rize dokázal jeden důstojník a 21 mužů zabít 10 600 Židů. Druhá vlna masového vyvražďování proběhla v roce 1942, kdy bylo zabito asi 900 000 Židů. Praktikovaly se masové vraždy. Židé byli nahnáni na louku, kde si museli vykopat velkou jámu, kam po zastřelení spadli. V srpnu 1941 byl vraždám přítomen i Himmler a nedokázal se udržet.

Po tomto incidentu se zkoušely i jiné metody. Výfukové plyny z aut se jeden čas také hojně využívaly a každé komando dostalo dva takto upravené vozy. Brzy se však

---

⁴⁸ *Holocaust* [online]. 20. 04. 2006 [cit. 2011-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://druha.svetova.cz/clanky/holocaust/>>.

začaly využívat nově postavené vyhlazovací tábory, Sobibor, Majdanek, Chelmno, Belzec, Treblinka a Osvětim. V září 1941 bylo v Osvětimi zplynováno prvních 250 Židů cyklonem B. Prvním dokončeným vyhlazovacím táborem bylo Chelmno u Lodže, kde se začalo vraždit 8. prosince 1941. 20. ledna 1942 se ve Wannsee konala schůze vedoucích představitelů SS a NSDAP. Zde se nacističtí pohlaváři pod vedením Reinharda Heydricha dohodli na konečném řešení židovské otázky a projednali řízení celé akce. Holocaust dostal přednost i před válečným úsilím. Na nacisty okupovaném území se nacházelo přibližně 8 861 800 Židů, z tohoto počtu jich nacisté pozabíjeli asi 5 933 900. Při použití krystalů bylo v Osvětimi každých 24 hodin zabito 60 000 lidí. Velitel Osvětimi Höss tvrdil, že za celou dobu bylo v táboře zavražděno 2 500 000 lidí a dalších 500 000 zemřelo důsledkem hladu a nemocí. Stejně jako v Německu byli Židé vražděni i v Maďarsku, Rumunsku a částečně i v Itálii.⁴⁹

Konec zabíjení

Když bylo jasné, že Třetí říše je v rozpadu, dostali agenti SS rozkaz, aby vyvedli kolony Židů z koncentračních táborů, aby mohli být pozabijeni v týlu. Důsledkem holocaustu bylo stěhování mnoha Židů do Palestiny, kde chtěli založit svůj vlastní židovský stát. V roce 1948 se jim to také podařilo. Od druhé poloviny roku 1945 byl také zřízen Norimberský soudní tribunál. Zde byli obviněni a odsouzeni přeživší a chycení nacisté (Göring - spáchal sebevraždu, Höss, atd.).⁵⁰

Konec druhé světové války znamenal zmaření snu Adolfa Hitlera o Třetí Říši. Většina rozumných lidí předpokládala, že znamená též konec fašismu jakožto ideologie. Je-li fašismus možno spojovat s nacismem a ten pak s hrůzami konečného řešení, pak budou oba navždy zdiskreditovány. Našli se ale lidé, jimž se nechtělo opustit tyto ...ismy. Věděli, že jediným způsobem, jak je oživit, je oddělit je od holocaustu a toho nezměrného množství hrůz, které ho provázely. Takové snahy nebyly bezprostředně po válce nikde patrnější než ve Francii, kde popírání holocaustu získalo jedny z prvních vyznavačů.

Za několik let po osvobození Evropy vystřídal snahu o zmenšení rozsahu a intenzity nacistických zločinů výroky o tom, že šest milionů zavražděných Židů je nejenom vysoce nadsazené číslo, ale také výplod fantazie. Přestože se okruh prvních

---

⁴⁹ *Holocaust* [online]. 20. 04. 2006 [cit. 2011-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://druha.svetova.cz/clanky/holocaust/>>.

⁵⁰ *Holocaust* [online]. 20. 04. 2006 [cit. 2011-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://druha.svetova.cz/clanky/holocaust/>>.

popíračů nikterak výrazně nerozšířil, jejich taktika a argumenty jsou od současného popírání holocaustu neodmyslitelné. Svůj antisemitismus se ani nenamáhali skrývat.

V roce 1947 zahájil soustředěný útok na spojeneckou válečnou propagandu přední francouzský fašista Maurice Bardéche. Bardéche také energicky obhajoval nacisty. Ve své první knize *Dopis François Mauriacovi* se pevně postavil za politiku kolaborace. V druhé knize, nazvané *Norimberk neboli země zaslíbená*, napsal, že přinejmenším část dokladů týkajících se koncentračních táborů je podvržená a že úmrtí, k nimž tam došlo, byla v první řadě důsledkem válečného strádání, včetně hladu a nemocí. Bardéche tvrdil, že od konce války je svět „klamán histografií“. Nacistické dokumenty, v nichž se mluví o „konečném řešení židovského problému“, se podle něj ve skutečnosti týkají navrhovaného přesunu Židů do ghatt na východě.

Jeho základním argumentem je, že zločiny nejsou vini nacisté a že pravými viníky jsou Židé sami. Židé – jak ti, kteří zemřeli, tak ti, kteří přežili – si nezasluhují žádný soucit, protože svou podporou Versailleské smlouvy pomohli rozpoutat válku. Podle jeho názoru je morálně zavrženíhodné obviňovat německé vojáky a důstojníky jakékoli hodnosti z plnění rozkazů. Nacistické Německo muselo porazit komunisty, mělo-li přežít. K tomu byl absolutně nezbytný silný stát se silnou loajální armádou. Norimberské procesy byly špatné jak morálně, tak právně, protože trestaly Německo za něco, co bylo třeba udělat, aby byl poražen Stalin. Bombardovací strategie Spojenců byla válečným zločinem.

Některé z těchto názorů, zejména ty, které se týkají Versailleské smlouvy a spojeneckého bombardování, vyjadřovali také jiní, izolacionisty ve Spojených státech nevyjímanej, Bardéche byl však první, kdo prohlásil, že obrazové a dokumentační doklady o vraždění v táborech jsou ve skutečnosti podvrhem. Byl také první, kdo přišel s představou, že plynové komory se užívaly k dezinfekci, nikoli k zabíjení.

Bardéche byl kvůli své pochybné pověsti – po celý život zůstal přesvědčeným fašistou – v popíračských kruzích kontroverzní postavou. Dnešní popírači se k němu navzdory jeho výrokům o tom, že holocaust je mýtus a že nacisté byli nespravedlivě postiženi, otevřeně nehlásí. To jim ale nebrání přijmout jeho myšlenky. Přestože jeho argumenty využívají, jeho jméno téměř neuvádějí, protože vždy nezastřeně vyjadřoval své politické názory. Na začátku knihy nazvané *Co je fašismus?* zcela jednoznačně prohlásil: „Jsem fašistický autor“.

V druhé knize Bardéche vytyčil své cíle, které dnešní popírači téměř slovo od slova přijímají za své krédo: „Nezastávám se Německa. Zastávám se pravdy... Víím, že se šíří lež, že se systematicky překrucují fakty... Žijeme s falzifikátem: pohlcuje naši

obrazotvornost“. Dnešní popirači vyhláší, že nejsou ani pri Německo, ani proti Židům. Nehodlají hájit Hitlera ani napadat Spojence. Jde jim pouze o revidování historiografie tak, aby sdělovala pravdu. Avšak nehledě n atakové výroky odhaluje prozkoumání jejich metod a argumentů, že pravda je už od Bardéche pravým opakem toho, oč usilují.

Také další útok na historickovědecký výklad války vyšel z Francie. V roce 1948 vydal Paul Rassinier, někdejší komunista a socialista, který byl internován v koncentračních táborech Buchenwald a Dora, knihu *Le Passage de la Linge* (Přechod přes hranice). Šlo o první z řady knih, které napsal v následujících dvou desetiletích se záměrem dokázat, že výrokům bývalých vězňů o chování nacistů, zejména pokud jde o jejich krutost, nelze věřit. Rassinier vstoupil do komunistické strany roku 1922, kdy mu bylo šestnáct, v polovině třicátých let od kumunistů odešel a přestoupil k socialistům. Když vypukla válka, zapojil se do odboje. Nakonec byl zajat a poslán do Buchenwaldu. Po osvobození roku 1945 se vrátil do Francie a byl zvolen socialisty do Národního shromáždění, kde rok působil. Krátce poté zahájil plodnou publikační činnost, jejímž těžištěm byla obhajoba nacistů a snaha prokázat, že obvinění vznášení proti nim kvůli nelidskému chování jsou zveličená a nespravedlivá. Vzhledem k jeho dřívější úloze ve francouzském odboji zněly jeho argumenty jako slova kajícího hříšníka.

Jeho knihy jsou směsicí očividných lží, polopravd, citací vytržených z kontextu a útoků na „sionistický establishment“. Roku 1977 byly Rasiinierovi hlavní knihy o holocaustu opětovně vydány, tentokrát v jednom svazku pod názvem *Odhalení mýtu* o genocidě. O publikaci se postaralo nakladatelství Noontide Press, které vydává neonacistické materiály a je spojeno s kalifornským hlavním stanem současných popiračů – Institutem pro historickou revizi. První část tohoto sborníku tvoří první dvě jeho práce – *Přechod přes hranici* a *Odysseyova lež*-, v nichž se soustředil na koncentrační tábory a na to, jak se v nich chovali vězni a nacističtí dozorcí. Tvrdí zde dvě věci: bývalí vězni přehánějí, co se jim stalo, a za hrůzy táborů nebyli odpovědni příslušníci SS, ale vězni, kteří byli pověřeni vedením táborů. Nad svědectvím vězňů, kteří tvrdili, že viděli zvěrstva, mávl rukou jako nad pomluvami a zpochybnil věrohodnost jejich zpráv o počtu zabitých Židů. „Pokud jde o počet, svědkové‘ řekli a napsali ty nejneuvěřitelnější věci. Totéž platí, i pokud jde o způsoby zabíjení.“ Literaturu o koncentračních táborech označil za „sbírku navzájem si odporujících zlovolných pomluv“.

Rassinier se původně, co se týče metody zabíjení, omezoval na popírání existence politiky vyhlazování. Lidé snad byli zabíjeni, prohlašoval, ale ti, kdo prováděli takové „vyhlazování“, jednali sami za sebe a ne jménem „státního nařízení v rámci politické doktríny“. Rassinier se snažil zbavit vedení národních socialistů odpovědnosti za plyno-

vé komory tvrzením, že podle všeho neexistovala oficiální nacistická politika likvidace v plynových komorách. Přestože nakonec existenci plynových komor zcela popíral, v těchto ranějších pracích se něčeho takového neodvážil a připustil, že se plynem pravděpodobně zabíjelo, nikoli však v takovém množství, jak se udává. V té době dokonce ani ty nejextremističtější neonacistické skupiny netvrdily, že se plynové komory k vraždění Židů neuzžívaly. Místo aby nacistická zvěrstva popíraly, snažily se je tehdy obhájit – a v tom spočívá jeden z hlavních rozdílů mezi ranějšími a pozdějšími popírači. Bardéche, Rassinier, Barnes, App a další z první generace popíračů se od svých následníků lišili. Chtěli nacisty rehabilitovat oprávněností jejich antisemitismu. I když tvrdili, že zločiny se zveličují nebo zcela vymýšlejí, dodávali zároveň, že ať už se Židům stalo cokoli, bylo to po zásluze, protože Židé byli nepřitelem Německa. Ve svém překrucování pravdy svalovali na Židy vinu za nešťastnou finanční a politickou situaci v Německu. Židé byli neloajální občané a snadno se z nich stávali podvraceči a špioni.

Své metody popírači změnili teprve v sedmdesátých letech, kdy si konečně začali uvědomovat, jak marné je pokoušet se ospravedlnit nacistický antisemitismus. Pochopili, že z taktického hlediska je důkaz o nacistickém antisemitismu tak jasný, že jeho popírání nebo ospravedlňování pouze podryvá jejich snahu vypadat věrohodně. S tím, jak stále více propracovávali detaily šíření své argumentace, začali také „připouštět“ antisemitismus nacistů, a dokonce o sobě říkali, že antisemitismus odsuzují – a přitom byl hlavní náplní jejich činnosti. Uznávali, že někteří Židé snad zemřeli v důsledku špatného zacházení ze strany nacistů, nepřestávali však tvrdit, že žádný holocaust neexistoval.⁵¹

Popírání holocaustu se v padesátých a šedesátých letech setkalo s chápavým přijetím ve Spojených státech – zejména mezi osobami, o nichž bylo známo, že mají pevné vazby k antisemitským publikacím a extremistickým skupinám. Popírání holocaustu u nich předcházelo antisemitismu. Do začátku sedmdesátých let bylo popírání holocaustu ve Spojených státech především sférou těchto okrajových extremistických a rasistických skupin, i v několika zjevně respektovaných kruzích.

První popírači ve Spojených státech byli neobyčejně vnímaví k tvrzením Paula Rassiniera, podle něhož si holocaust vymysleli židovští vůdci, aby mohli ovládnout světové finance a zvýšit podporu pro Izrael. Tito lidé se stejně jako Rassinier snažili dokázat, že bylo statisticky nemožné, aby zemřeli miliony Židů. Jejich argumentace byla

---

⁵¹ LIPSTADTOVÁ, E. D. *Popírání holocaustu*. Nakladatelství Ladislav Horáček – Paseka, Praha, 2001, č.1, s. 77-81.

prostoduchá, vulgární a často v ní chyběl jakýkoli pokus o logickou souvislost. V roce 1952 prohlásil americký antisemita W. D. Herrstrom v časopise *Bible News Flashes*, že ve Spojených státech je pět milionů ilegálních přistěhovalců, z nich většinu tvoří Židé. Jde o Židy, kteří údajně zemřeli za holocaustu. „Nemá smysl hledat je v Shickelbugruberových (Hitlerových) pecích. Projděte se po ulicích kteréhokoli amerického města. Tam je najdete.“ James Madole, který vydával rasistický *National Renaissance Bulletin*, v roce 1959 napsal: „I když Světová ročenka potvrzuje fakt, že v Německu žilo vždy méně než 600 000 Židů, Židé trvají na své monstrózní lži, podle které spálilo nacistické Německo šest milionů jejich soukmenovců.“

I když je pravda, že židovská populace v Německu v roce 1933 činila méně než 600 000 lidí, většina židovských obětí holocaustu nebyla z Německa. Benjamin H. Freedman, který poskytoval finanční podporu antisemitské publikaci *Common Sense*, v roce 1959 tvrdil, že ve Spojených státech je o mnoho milionů víc Židů, než jsou Židé ochotni připustit. To je těch šest milionů „prý zavražděných v pecích a plynových komorách v letech 1939 – 1945“. Freedman přišel s argumentem, který měla v sedmdesátých letech opakovat řada popíračů holocaustu, včetně Arthura Butze ze Severozápadní univerzity, totiž že americká židovská komunita byla proti otázce po náboženském vyznání při sčítání lidu, protože by vyšlo najevo, že Židé, kteří „údajně“ zemřeli, jsou ve skutečnosti ve Spojených státech.

Známý vůdce amerických nacistů Georg Lincoln Rockwell označil holocaust za „mostrózní a výnosný podvod“. Opakoval Freedmanův názor, že oněch šest milionů „později zemřelo v klidu a bohatství v newyorském Bronxu“. V článku nazvaném „Šest milionů odjelo do Údolí smrti. Ale do kterého?“ sdělil časopis americké antisemity Geralda L. K. Smithe *Cross and the Flag* v červnu roku 1959 svým čtenářům, že dotyčných šest milionů Židů je ve Spojených státech.

Takové pokusy mást čtenáře byly pro chování popíračů v prvních dvou desetiletích po válce typické. Většina z těchto lidí neměla koneckonců velký vliv, protože je bylo jednoduché odmítnout jako extremisty. Jejich argumenty si nicméně nakonec prorazily cestu do hlavního proudu popírání holocaustu. V následujících letech získaly podobné statistické výhody ne-li na sofistikovanosti, tak určitě na komplikovanosti. Do očí bijící lži se propletly se složitou argumentací, což mátló lidi, kteří neznali fakta.

Ne všichni první popírači měli otevřené kontakty s extremistickými skupinami. Proto se jim podařilo dostat některá ze svých obvinění i do publikací převládajícího názorového proudu. V čísle obecně rozšířeného katolického týdeníku *Our Sunday Visitor* ze 14. června 1959 stálo v dopisu jednoho čtenáře: „Za šest poválečných let

v Německu a v Rakousku se mi podařilo zjistit, že nějaký počet Židů byl zabit, ale rozhodně to nedosáhlo jednoho milionu.“ Novináři, kteří obdrželi popíračský materiál od nakladatelství Boniface Press, publikačního ventilu popíračů vedeného Appem, se obrátili na Antidefamační ligu s žádostí o vysvětlení. Jeden redaktor požadoval dokumentaci, která by doložila, že Židé skutečně zemřeli.

Nejpřímějším spojovacím článkem mezi dvěma generacemi amerických revizionistů a popírači holocaustu byl Harry Elmer Barnes. Některé z jeho četných knih a článků, zejména ty, v nichž se zabývá západní civilizací, se v šedesátých letech užívaly na prestižních amerických univerzitách, včetně Harvardovy a Columbijské, jako povinná četba. Barnes hojně přednášel také na jiných univerzitách po celých Spojených státech a jeho názory o zbytečnosti účasti Ameriky v první světové válce si získaly obdiv spousty lidí ve Spojených státech i v zahraničí.

Barnesova kariéra však byla od počátku kontroverzní. Za první světové války byl žhavým obhájcem věci Dohody. Materiál, který předložil Národní radě pro historiografické služby, hlavnímu motoru šíření historiografické prodohodové propagandy, byl pokládán za „příliš neurvalý, než aby byl přijatelný“ a lidé věnující se této činnosti Barnese charakterizovali jako „jednoho z nejzuřivější sorty šovinistů, kteří chtějí popravovat hned s úsvitem“. Po válce se ale jeho názory dramaticky změnily. Se zanícením se přesunul na proněmecký konec politického spektra, na kterém zůstal po zbytek svého života. Většina jeho práce byla založena na polemikách a plamenném stylu. Zastánce „ortodoxního“ názoru na válku napadal tak jedovatě, že jeho taktiky osobních útoků se štítily dokonce i ti, kteří s ním jinak souhlasili. Když veřejně zaútočil na Bernadotta Schmitta, významného a obecně uznávaného historika z Chicagské univerzity, že přizpůsobil své odborné závěry, aby urychlil svou akademickou kariéru, rozhněval řadu akademiků, revizionisty nevyjímaje. Podle Barnese vedla Schmitta k závěru, že Německo bylo odpovědné za vyvolání války, snaha získat postavení na prestižní univerzitě. Tento útok byl předobrazem dalších Barnesových osobních útoků na ty, kdo s ním nesouhlasili. Věřil, že jeho přesvědčení představuje objektivní pravdu, tudíž každý, kdo měl jiný názor, byl buď neobjektivní, nebo nečistý.⁵²

Barnes prohlašoval, že k názoru, že Německo za válku nebo za zločiny, z nichž bylo obviněno, nemohlo, dospěl až deset let po válce. V roce 1962 napsal: „Po celé desetiletí od roku 1945 jsem byl přesvědčen, že nejlepší věc, která se mohla Německu

---

⁵² LIPSTADTOVÁ, E. D. *Popírání holocaustu*. Nakladatelství Ladislav Horáček – Paseka, Praha, 2001, č.1, s. 96-99.

a světu v době před válkou přihodit, byl atentát na Hitlera, řekněme kolem roku 1938 nebo na začátku roku 1939, ne-li o hodně dříve“. Říkal, že tuto představu zlého nacistického Německa opustil pouze velmi neochotně, až když ho důkazy přinutily přijmout novou pravdu. Ve světle toho, co napsal v roce 1947 v *Boji proti zatemňování historie*, jakož i názorů, které vyjádřil v soukromé korespondenci, nelze tomuto jeho tvrzení věřit. Válka ve skutečnosti ještě ani neskončila, když Barnes začal obviňovat spojence a ospravedlňovat Hitlera.

Na jeho prohlášení, že svou představu o skutečném stavu věcí revidoval pouze váhavě a že poté, co se setkal s revizionistickou literaturou, je ale důležitější to, že připomínají taktiku, již přijala řada teoretiků spiknutí, zejména popíračů holocaustu. V podstatě všichni z nich tvrdí, že byli osvíceni, až když je důkazy přinutily vzdát se dřívějšího mylného přesvědčení, Tváří v tvář převaze „informací“ odporujících jejich původnímu závěru, že existoval holocaust, zahanbeně uznávají, že byli oběťmi podvodu. Podle všeho se domnívají, že taková vyznání dodají věrohodnosti jejich novému přesvědčení. Také je potom nelze nařknout z nepřátelského postoje vůči židům nebo ze sympatií k fašismu.

Barnese ale ve skutečnosti nebylo třeba přesvědčovat, aby tento názor přijal, a ani nečekal deset let, než si ho osvojil. V dopise Villardovi v červnu 1948 napsal, že Roosevelt a Churchill, „opírající se o jisté nátlakové skupiny“, mohli za válku víc než Hitler. Téhož roku prohlásil, že Francie po celou historii Německo opakovaně napadala, aniž ji k tomu vyprovokovalo. „Bezprostředně si nemohu vzpomenout,“ napsal v soukromém sdělení, „na skutečné nevyprovokované napadení Francie Německem v moderní době.“ Aby tuto věc podložil, připravil seznam všech francouzských vpádů do Německa počínaje rokem 1552 a konče dvěma zápisy pro dvacáté století:

- „1918 – Francouzi napadají Německo s americkou pomocí
- 1944-1945 – Francouzi opět vjíždí do Německa na zádech Američanů.“

Neuznával, že oba tyto „vpády“ byly reakcí na mohutný německý útok.⁵³

V Rakousku byl obviněn britský historik bez akademického titulu David Irving z trestného činu popírání holocaustu. David Irving je autorem několika knížek s tematikou druhé světové války (např.: Hitlerova válka, Rommel, konvoj PQ 17, atd.). 22. listopadu 2005 byl v Rakousku z trestného činu popírání holocaustu. David Irving již v roce 2000 ve Velké Británii prohrál soudní spor s americkou profesorkou Deborah

---

⁵³ LIPSTADTOVÁ, E. D. *Popírání holocaustu*. Nakladatelství Ladislav Horáček – Paseka, Praha, 2001, č.1, s. 101-102.

Lipstadtovou. Byl označen za antisemitu a popírače holocaustu, který manipuluje s historickými fakty, aby zapřel vinu Adolfa Hitlera na vyhlazování Židů nacistickým režimem za druhé světové války.

Jeho první kniha vyšla v roce 1963 pod názvem Zničení Drážďan, ve které Irving označil nálet spojeneckých bombardérů za nejhorší masakr v evropské historii. 21. února 2006 byl David Irving odsouzen rakouským soudem ke třem rokům vězení za trestný čin znovuožívání nacismu. Zatykač na Irvinga byl vydán již v roce 1989. David Irving je společně s Ernstem Zündelem, který je souzen v Německu, považován za nejznámějšího popíratele holocaustu.⁵⁴

Stručně řečeno, popírání holocaustu spočívá v tvrzení, že k vyvraždění přibližně šesti milionů Židů během nacistické genocidy za druhé světové války zkrátka nedošlo. Ti, kteří toto popírání studují, dělí jeho zastánce do kategorií „tvrdí“ a „jemní“. „Tvrdí“ zastánci například říkají, že celá genocida je jen podvod vykonstruovaný po válce. „Jemní“ zastánci například tvrdí, že Židé skutečně byli zajati v táborech, ale zemřeli jen v omezeném počtu na různé nemoci a jiné válečné strasti, nebo že genocida nebyla výsledkem systematické nacistické politiky, ale pouze prací extrémních nacistických živlů (myšlenka extremistických nacistů – která implikuje mírné nacisty – je ovšem podivná). Tyto rozdíly jsou však jen zřídka úplně jasné, jelikož vyžadují příliš mnoho soudržnosti od onoho světa bigotnosti a falešných argumentů, ve kterém se tito lidé pohybují. Ti, kdo popírají holocaust, jen těžko ve svých příbězích zachovávají přímočarost, Když se jim někdo postaví, mění své přístupy, pozměňují teorie a přenášejí důraz někam jinam.

Většine zastánců popírání holocaustu v Evropě i ve Spojených státech je však několik věcí společných. Za prvé, jsou to vždy antisemité. A to do té míry, že popírání holocaustu můžeme zcela jednoduše a jasně chápat jako formu antisemitismu. Za druhé, tito zastánci popírání holocaustu ve volné většině vždy podporují neofašistické skupiny a sekty. Zřejmě věří, že kdyby se z této rovnice holocaust „vyňal“, kdyby nacisté byli zproštěni viny, kdyby byl fašismus očištěn od těchto děsivých činů, lidé by pak jejich vražedné a nenávislné názory považovali za mnohem přesvědčivější. Za třetí, evropští a američtí zastánci holocaustu jsou skoro vždy rasisté, kteří věří v obě rasistické kategorie (tj., že lidé jsou definováni už svou holou existencí na základě pseudovědeckých, a historických a odhistoričtých konceptů rasy) a v nadřazenost „árijské rasy“.

---

⁵⁴ *Popírač holocaustu* [online]. 20. 04. 2006 [cit. 2011-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://druha.svetova.cz/aktuality/popirac-holocaustu/#Popirac-Holocaustu>>.

A konečně se zastánci popírání holocaustu je vskutku těžké vést dialog. Jako všichni konspirativní teoretikové si vždy najdou cestu jak znevážit obecnou shodu mezi historiky. Pro ně není popírání holocaustu něco jako konstatování historického údaje, pro ně je neexistence genocidy mimo jakousi diskuzi, je to součást víry. Popírání holocaustu je základním kamenem jejich antisemitského, rasistického a fašistického názoru.⁵⁵

Producentka mi nechtěla věřit. Vůbec nemohla pochopit, že jsem odmítla příležitost vystoupit v jejích mezinárodní televizní show: „Ale vy o tom píšete knihu. Byla by to pro vás výtečná publicita.“ Neustále jsme jí vysvětlovala, že se nezúčastním rozhovoru s někým, kdo popírá holocaust. Existence holocaustu je mimo jakoukoli diskusi... Nikdy bych se neukázala v jejích společnosti... Dodalo by jim to na legitimitě a na velikosti, což si vůbec nezaslouží... Když se mě naposled pokusila přesvědčit, zeptala se mne: „Já s nimi samozřejmě nesouhlasím, ale nemyslíte, že by naši diváci měli slyšet i druhou stranu?“⁵⁶

Podstatné je, že co se týče existence holocaustu, neexistuje žádná smysluplná diskuze, ať už v jakémkoliv slova smyslu, ani žádná „druhá strana“. Rozumní a odpovědní lidé tuto debatu nepotřebují hlavně proto, že o holocaustu existuje „nepřehledné množství důkazů“. Pierre Vidal-Naquet, odborník na otázku popírání holocaustu ve Francii, si pokládá otázku, zda astronom diskutuje problémy s astrologem, „či s člověkem, který tvrdí, že měsíc je z nevyzrálého sýra?“. Samozřejmě, že se vedou rozhovory o holocaustu: vždyť dějiny nejsou tesané v kameni. Historikové například rozebírají, jak a proč k vraždám došlo v době, kdy k nim došlo, a jak je nacistická hierarchie organizovala, filosofové a teologové probírají implikace holocaustu, odborníci na kulturní studia diskutují otázky okolo uctění památky obětí, atd. Skutečně není nedostatek debat, které se týkají holocaustu. Ale neexistuje spor o jeho existenci.⁵⁷

---

⁵⁵ EAGLESTONE, R. *Postmodernita a popírání holocaustu*. Triton, 2005, č.1, s. 11.

⁵⁶ LIPSTADTOVÁ, E. D. *Popírání holocaustu*. Nakladatelství Ladislav Horáček – Paseka, Praha, 2001, č.1, s. 21.

⁵⁷ EAGLESTONE, R. *Postmodernita a popírání holocaustu*. Triton, 2005, č.1, s. 17.

4 OPATŘENÍ DEMOKRATICKÉHO STÁTU V BOJI PROTI RASISMUS A ANTISEMITISMU

Rasismus a stát

V čem vlastně spočívá nebezpečí rasismu pro demokratický stát? Rasismus může způsobit konflikty jak v rámci daného státu, tak i na mezinárodní úrovni. V rámci daného státu rasismus negativním způsobem ovlivňuje společenské klima, a to hned několika způsoby:

1) demonizuje příslušníky národních či „rasových“ menšin v daném státě, dělá z nich původce všeho zla, obviňuje je z nekalých činností apod.

2) urychluje fyzickou a sociální segregaci obětí rasismu

3) zpětně ovlivňuje vnímání menšin, které se cítí být ohroženy a usilují buď o změnu společenských poměrů, což se ne vždy líbí rasistické většině (viz americké hnutí za občanská práva v 60. letech 20. století), nebo se snaží emigrovat, což zpětně vzbuzuje další nenávist u většiny populace.

Na mezinárodní scéně způsobuje rasismus konflikty, pokud přesahuje lokální hranici daného státu (např. apartheid v JAR). Máme tím na mysli buď masovou migraci obětí či potencionálních obětí jinam, což může způsobit mezinárodní napětí (viz „romský exodus“ do Kanady či VB). Anebo rasistické násilí, vyhánění či genocidu uvnitř daného státu, pokud jsou jeho oběťmi příslušníci jiných národů, „ras“ apod.

Svou roli na prohlubování rasistických konfliktů sehrává i rasistická propaganda, která často zneužívá svobody slova. Šíření nenávisti pomáhá vytvářet prostředí pro pronásledování a diskriminaci a zároveň zpětně může legitimizovat rasistické násilí. Platí zde slova, že jakmile je jednou lidská bytost prohlášena za geneticky podřadnou či za méně lidskou, zabíjení se stane ospravedlnitelným a taky jednodušším.⁵⁸

Role státu při potírání rasismu

Státy hrají při potírání rasismu stále centrální úlohu. V minulosti bylo ale nemálo případů, kdy stály na druhé straně barikády. Samy se totiž staly nositeli rasistické ideologie (USA 19. a 20. století, nacistické Německo, JAR za doby apartheidu atd.) Vlády těchto států hrály aktivní roli v šíření rasistických idejí, v přijímání diskriminací legislativy, případně se podílely aktivně na genocidách.

---

⁵⁸ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 123.

Role demokratických států je přesně opačná – snaží se proti rasismu bojovat všemi dostupnými prostředky (nebo by alespoň měly). Státy jsou dnes vázány povinností chránit práva svých občanů i ne-občanů žijících na jejich území, přijímat zákony zakazující diskriminaci, dbát na jejich dodržování, trestat případné porušení zákonů vztahujících se k lidskoprávní problematice, monitorovat a veřejně odsuzovat rasismus a případně aplikovat veřejnou politiku k narovnání příležitostí dřívějších či současných obětí rasismu a diskriminace.

V době klesající role národních států není dodržení těchto požadavků vůbec jednoduchou záležitostí. Často totiž dochází k přenášení části odpovědnosti ze strany státu na soukromé organizace. V JAR je nyní například více privátních policistů a zaměstnanců bezpečnostních služeb než státních policistů. Soukromé korporace spravují věznice v USA a ve Velké Británii. V České republice se o této možnosti vážně uvažuje, Státy však stále disponují nejdůležitějšími institucemi v boji proti rasismu. Jsou jimi policie, zákonodárství a soudnictví.

Zvláštní postavení zde hraje policie, která podle mnohých zaujímá při ochraně lidských práv rozhodující místo. Policie a její příslušníci, kteří dohlížejí na výkon práva a standardů spravedlnosti, jsou neodmyslitelnou součástí boje proti rasismu. A naopak, špatná práce policie v této oblasti, korupce, či dokonce rasisté v jejich řadách mohou způsobit vzrůst nedůvěry ze strany menšin a veřejnosti obecně. Rasistická policie je nejzřetelnějším symptomem rasistické společnosti. Je proto namístě klást důraz na sledování činnosti policie a případně trestat ty, kteří se díky svému rasismu proviní profesionálně i lidsky.⁵⁹

Základní principy antirasistického programu

To, že antirasistický program je implicitní součástí každé demokratické politické strategie, není nutné zdůrazňovat. Otázkou je, jakým způsobem by měl „boj“ proti rasismu probíhat. Má to být zvýšení represe za pomoci police a trestního práva vůči těm, co se otevřeně hlásí k této ideologii a aktivně ji propagují? Nebo může pomoci zvýrazňování morálních hodnot atd.? Bezprostřední zkušenost ukazuje, že ani jedno, ani druhé nevede k úspěchu. Jaká by teda měla být strategie efektivního antirasistického programu?

Předem je nutno uvést, že antirasismus je výlučně politickou záležitostí. Solidarita, altruismus, dobročinnost a další pozitivní kvality společenských vztahů neimplikují

---

⁵⁹ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 123.

automaticky antirasismus. Podobně jako ne vždy hněv vůči cizincům je projevem rasismu. Negativní reakce se na rasistické mění až tehdy, kdy motivují k ponižování nenáviděné cizosti, jinakosti, k jejímu „potrestání“, odstranění, třeba i násilím. Proto čelit rasismu není možné nijak jinak, než vhodnou antirasistickou strategií.

Obecně se dá uvést, že antirasistická politika může být úspěšná jen tehdy, když bude součástí uceleného programu potírání všech forem diskriminace lidí. Není možné vést účinnou antirasistickou politiku v situaci, kdy jsou některé skupiny lidí pronásledovány za svou sexuální orientaci nebo své politické, náboženské přesvědčení apod. Jaké další principy by měl obsahovat antirasistický program?

1. Antirasismus je často považován za protiklad rasismu, za jeho negaci jako ideologie hlásající „rasovou“ nerovnost lidí. Kritika rasy se tak jeví jako jeden ze zásadních kroků antirasistického přístupu. Tato kritika nemusí být dostatečná a jak ukazuje dnešní situace, některé způsoby její kritiky rozmnožují spíše řadu dalších pochybností.

Kategorii „rasa“ nestačí jen odmítat s poukazem na její nevědeckost. Bez ohledu na to, zda se bude toto slovo používat, samotný zájem jednat rasisticky tím nezanikne. Odmítání a negace „rasy“, resp. i její substituce prostřednictvím asociujících slov jako jsou kultura a národ, nevede k automatickému uznání rovnosti a rovnoprávnosti. Jednostranná kritika „rasy“ jen jako biologické kategorie tyto souvislosti zastírá a vede paradoxně k prohlubování ideologie, která považuje rasu a rasismu za pověru nebo mýtus.

Na druhé straně nekritické používání pojmu „rasa“, která má v rasistickém diskurzu ambivalentní povahu, vede k nechtěnému napodobení rasistického způsobu argumentace, výkladu atd. Z tohoto důvodu by se mělo slovo „rasa“ v antirasistickém diskurzu používat jen v negativním významu a antirasistický diskurz by měl být ve své strategii zaměřen na radikální zpochybnování konstrukce „rasy“. Pojem „rasa“ vede bez ohledu na historický a sociální vývoj moderní společnosti pokaždé ke stejné konstrukci společenských vztahů jako přirozně asymetrických a nerovných vztahů. Proto antirasistická argumentace nemůže jen upustit od používání slova „rasa“, ale musí usilovat o zásadní změnu významové strategie myšlení a jednání. Jak se dá taková strategie prosadit? Jediným účinným receptem zde může být jen rozvíjení kritického myšlení. To je jediný možný nástroj racionality, který nás může ochránit před klamy, podvody, pověrami a také mylným chápáním jak sebe samých, tak světa kolem nás.

2. Základní strategie antirasistické argumentace je často identifikována jako obhajoba principu rovnosti a rovnoprávnosti odlišných etnických a kulturních skupin. Boj za vymýcení nerovnosti je však beznadějný, protože se nikdy nepodaří dostat nerovnost a rovnost na nějakou přiměřenou rovinu. Proto princip rovnosti nemůže být v efektivní

antirasistické politice konstruován jako protiklad nerovnosti a tedy jako narovnávání nedostatku toho, co chybí. Tato perspektiva otevírá cestu k etnocentrické asimilaci, kdy jsou potlačována specifika určitého etnika za cenu jeho vyrovnání se s celkem. Cílem antirasistického programu, který si uvědomuje toto nebezpečí rovnostářství, je spíše vytváření podmínek pro produkci identity a identifikace různých sociálních a etnických skupin, ne dosažení rovnosti, ale podmínek pro uplatnění a respektování identity odlišných skupin lidí. Takovýto antirasistický program pak neodkazuje jen na toleranci plurality kultur, ale usiluje o vytváření podmínek rovnosti šancí v přístupu ke společenským zdrojům, svobodné komunikaci apod. bez rozdílu pro všechny etnické a kulturní skupiny.

3. Z požadavku kritického myšlení a zásady rovnosti šancí k přístupu ke společenským zdrojům můžeme odvodit další důležitou zásadu antirasistické argumentace a sice, že za nositele rasismu nebudeme považovat jen ty, co používají ve své verzi světa pojem rasa, tzn. jen ty, kteří mluví o jinakosti lidí jako o něčem negativním, méněcenném, což je důsledkem právě jejich příslušnosti k jiné „rase“. Tím bychom přistoupili na stejný způsob argumentace. Podobně však platí, že ani antirasista nemusí být ten, kdo kritizuje rasistu za to, že dělí lidi podle ras. Posuzování určitého jednání jako rasistického nebo antirasistického je možné jen v kontextu určité, konkrétní politické praxe.

4. S předchozí zásadou pak souvisí i otázka uplatnění práva jako nástroje represe vůči rasistickému násilí. Trestní právo v rukou policie a justice není efektivním prostředkem antirasistické politiky. Tvorba trestně právních norem proti rasismu a rasistickému násilí vede jen k politizaci a ideologizaci trestního práva. Efektivní antirasistická politika počítá s uplatněním instrumentů vůči rasismu jen v oblasti prevence.

Stručně řečeno, antirasistický politický program moderní demokratické společnosti nemůže být založen na pouhé negaci rasismu. Takový přístup vede k tomu, že i antirasistická strategie pak konstuuje vztahy a objekty na základě zrcadlově protikladné „logiky“. Vystoupit z kruhu této „logiky“ znamená se efektivním korektorem těchto politicko-mocenských strategií, které otevírají dveře elitářskému zaujímání pozic na místo přirozené konkurence, manipulaci na místo otevřené komunikace atd.

Rasismus nebude nikdy možné úplně porazit a popřít, nicméně to neznamená, že bychom neměli odporovat a kriticky odhalovat jeho nové formy a taktiky. To je především úkolem humanitních věd, které mohou tento úkol splnit jen tehdy, pokud se dove-

dou ve svých metodických krocích ve zkoumání rasismu sjednotit a to takovým způsobem, aby co nejvíce ukázaly sílu kritického myšlení.⁶⁰

---

⁶⁰ KAMÍN, T., MACHALOVÁ, T. *Kritika rasy a rasismu*. Masarykova univerzita v Brně, 2009, č.1, s. 160.

4.1 OPATŘENÍ EU V BOJI PROTI RASISMU

Před vstupem Amsterodamské smlouvy v platnost byla v rámci sociální politiky podniknuta řada opatření proti rasismu a xenofobii. Například rezoluce Rady EU vyhlásila rok 1997 „Evropským rokem boje proti rasismu“. Komise předložila v březnu 1998 akční plán proti rasismu s cílem upevnit vše, čeho bylo dosaženo v průběhu roku 1997 a připravit půdu pro platnost Amsterodamské smlouvy.

Od doby platnosti Amsterodamské smlouvy poskytuje východisko pro potírání všech forem diskriminace založených na pohlaví, rasovém nebo etnickém původu, náboženství nebo víře, postižení, věku nebo sexuální orientaci. Na základě tohoto článku přijala Rada v červnu 2000 důležitou směrnici zavádějící zásadu jednotného zacházení se všemi lidmi bez ohledu na jejich rasový nebo etnický původ.

Spolu se závazkem plnit ustanovení článku 13 usiluje Evropská unie o zahrnutí boje proti rasismu a xenofobii do všech svých politik: zaměstnanosti, strukturálních fondů, školství, odborné přípravy a mládeže. Navíc článek 29 Smlouvy o Evropské unii doplněný Amsterodamskou smlouvou poskytuje právní základ pro boj proti rasismu a xenofobii v oblasti policejní a soudní spolupráce v trestních věcech.

Důležitou roli hraje rovněž Evropské monitorovací centrum rasismu a xenofobie. Bylo založeno v červnu 1997 ve Vídni a jeho posláním je zejména sledovat výskyt rasismu a xenofobie v Unii a pokrok v této oblasti, analyzovat příčiny tohoto fenoménu a připravovat návrhy, které jsou předkládány institucím Společenství a členských států. Toto monitorovací centrum je rovněž zodpovědné za zavedení a koordinaci Evropské informační sítě o rasismu a xenofobii (RAXEN). Navíc byla 21. prosince 1998 uzavřena Smlouva o spolupráci mezi Centrem a Radou Evropy s cílem prohloubit spolupráci mezi Centrem a Výborem Rady Evropy v oblasti boje proti rasismu a xenofobii.⁶¹

Jednání o nových pravidlech boje proti rasismu a xenofobii probíhala v Evropské unii šest let. Nyní se konečně zástupci členských zemí dohodli na jejich konečném znění. Rámcové rozhodnutí Rady EU se zaměřuje na podněcování rasové nenávisti a násilí, popírání nebo zlehčování genocidy, zločiny proti lidskosti a válečné zločiny. Nová pravidla jsou omezena na ty zločiny, které byly spáchány z důvodu příslušnosti k rase, barvě pleti, náboženství či národnostního nebo etnického původu. Nevztahují se tedy na zločiny spáchané např. totalitními režimy.

---

⁶¹ *Boj proti rasismu a xenofobii* [online]. 12. 12. 2009 [cit. 2011-03-22]. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/information/glossary/term_11_cs.htm>.

Poté, co jednotlivé členské země Unie implementují nová pravidla do svých právních systémů, na což mají lhůtu dvou let od vstupu rámcového rozhodnutí platnost, bude možné v Evropské unii ukládat jednotné tresty občanům za podněcování rasové nenávisti či za popírání genocidy v rozpětí jednoho až tří let.⁶²

---

⁶² Rada EU přijala nová pravidla proti rasismu a xenofobii [online]. 20. 04. 2007 [cit. 2011-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.euractiv.cz/socialni-politika/clanek/rada-eu-prijala-nova-pravidla-proti-rasismu-a-xenofobii>>.

4. 2 OPATŘENÍ ČR V BOJI PROTI RASISMU

Rozšiřující se projevy rasismu a neofašismu, které nepochybně směřují k potlačení práv a svobod občanů, vyvolávají u české i mezinárodní veřejnosti oprávněné znepokojení. Také Výbor pro odstranění rasové diskriminace, který je mechanismem mezinárodní smlouvy OSN, jíž je Česká republika vázána, doporučil 9. března 1998 České republice, aby účinně předcházela a čelila názorům i činům souvisejícím s rasisticky motivovaným násilím páchaným na příslušnících menšin, zejména Romech. Proto z iniciativy předsedy vlády vypracoval vládní zmocněnec pro lidská práva návrh opatření, jimiž se má šíření těchto negativních jevů čelit.⁶³

Usnesení vlády ČR o opatřeních proti hnutím směřujícím k potlačení práv a svobod občanů (ze dne 28. července č. 789)

Vláda ukládá:

1. MINISTRU ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, aby

a) do 31. října 1999 provedl rozbor osnov a obsahové náplně výuky předmětů občanská výchova a dějepis z hlediska problematiky národností, menšin a etnik a na základě tohoto rozboru učinil opatření, aby tato výuka odrážela nejen celou historii Čechů, ale i dějiny dalších společenství, která žila nebo žijí na českém území - Němců, Židů, Slováků, Romů a dalších, aby věnovala větší pozornost novodobým světovým dějinám, včetně zločinné podstaty nacistické ideologie a trvalého nebezpečí, které podobné ideologie představují, a aby informovala o současných tendencích k evropské integraci o příklonu k toleranci a pokroku v oblasti lidských práv,

b) do Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice zařadil a do 31. prosince 2000 rozpracoval pro základní a střední školy problematiku všech etnik, která žila nebo žijí na českém území, a problematiku dodržování lidských práv s důrazem na aplikaci v praxi,

---

⁶³ *USNESENÍ vlády České republiky ze dne 28. července 1999 č. 789 o opatřeních proti hnutím směřujícím k potlačení práv a svobod občanů* [online]. 12. 12. 2009 [cit. 2011-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rlp/dokumenty/usneseni-vlady-ceske-republiky-ze-dne-28--cervence-1999-c--789-o-opatrenich-proti-hnutim-smerujicim-k-potlaceni-prav-a-svobod-obcanu-248/>>.

c) trvale zabezpečoval pro pedagogy pracující v lokalitách s výskytem rasismu a etnických konfliktů speciální výcvikové kurzy v komunikačních technikách orientované na prevenci řešení konfliktů,

d) přijal opatření, aby v pregraduální přípravě učitelů byla zařazena tematika multikulturní výchovy, výchovy k toleranci a proti rasismu,

2. MINISTRU VNITRA, aby

a) do 31. října 1999 metodicky zabezpečil, aby se v trestním řízení při právním posuzování různých hnutí směřujících k potlačení práv a svobod občanů a při jejich rozlišování usnadnilo dokazování, že skupina, v níž obviněný působí, patří k takovému hnutí, přičemž tyto kroky budou spočívat i ve využití poznatků ze znaleckých posudků a zadávání nových znaleckých posudků a odborných vyjádření,

b) přijal do 30. září 1999 opatření vedoucí k rozpuštění těch občanských sdružení, která vyvíjejí činnost směřující k omezování nebo popírání osobních, politických nebo jiných práv občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení náboženské vyznání a sociální postavení, nebo rozněcují nenávisť a nesnášenlivost z těchto důvodů, a v případě, že Ministerstvo vnitra dojde k závěru, že taková sdružení v ČR nepůsobí, podal o tom do 31. října 1999 informaci vládě,

c) zabezpečil, aby Policie ČR formou metodických zaměstnání a seminářů zvyšovala odbornost svých příslušníků, s důrazem na příslušníky pořádkové policie, a jejich schopnost rozpoznávat trestné činy a přestupky spáchané ke škodě jiného pro jeho národnost, rasu, původ, politické smýšlení nebo náboženské vyznání, a snižovala tak možnou bagatelizaci této kriminality při prvním kontaktu oběti s policií, a aby o plnění tohoto úkolu podal zprávu do 31. března 2000,

3. MINISTRU SPRAVEDLNOSTI, aby

a) zabezpečil součinnost probačních pracovníků na přípravě resocializačního programu uvedeného v bodě 4 tohoto usnesení, a aby po vypracování tohoto programu s ním seznámil soudce prostřednictvím předsedů a místopředsedů soudů jako orgánů státní správy a všechny probační pracovníky cestou metodického pokynu,

b) zajistil do 31. října 1999 v souladu s doporučením Výboru pro odstranění rasové diskriminace z 19. března 1998, aby do odborné přípravy soudců a státních zástupců byla zahrnuta témata lidských práv a rasové tolerance,

c) státní zastupitelství v případech osob obžalovaných z trestných činů motivovaných rasovou, národnostní, politickou nebo náboženskou nesnášenlivostí důkladně zkoumalo možnost podání podnětu ke stížnosti pro porušení zákona, pokud soud pravomocně nevyhoví obžalobě, a využívalo stávající znalecké posudky, případně zadávalo nové znalecké posudky a odborná vyjádření, v trestních věcech s těmi obviněnými, kteří mohou být na základě důkazů považováni za příslušníky hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod občanů,

4. ZMOCNĚNCI VLÁDY PRO LIDSKÁ PRÁVA, aby

v součinnosti s ministrem spravedlnosti a ministrem práce a sociálních věcí vypracoval do 31. prosince 1999 koncepci pilotního resocializačního programu použitelného v trestním řízení pro případné podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem podle ustanovení § 60a trestního zákona nebo podmíněné upuštění od potrestání s dohledem podle ustanovení § 26 odst. 4 písm. b) a d) trestního zákona u osob, které se dopustí méně závažných trestných činů s rasistickou motivací,

5. PŘEDNOSTŮM OKRESNÍCH ÚŘADŮ, aby

s tímto usnesením včetně důvodové zprávy seznámili všechny starosty obcí.⁶⁴

SUBJEKTY ČESKÉ PROTIEXTRÉMISTICKÉ POLITIKY

Pravicový extrémismus popírá princip rovnosti lidí jako duchovního základu demokratického ústavního státu. Projevuje se jednostranným vyšším hodnocením vlastního „etnika, rasy či národa“ (etnocentrismus, rasismus, vyhraněný nacionalismus) a ve snižování skupin, kterou jsou „jiného druhu nebo cizí“ (xenofobie, antisemitismus). Namísto principu stejných lidských práv pro všechny by měl nastoupit systém, který institucionalizuje fundamentální nerovnost lidí vycházející z původu, národní, etnické, rasové příslušnosti nebo výkonu.

Policie České republiky

Ozbrojeným bezpečnostním sborem, jemuž jsou svěřeny úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti, včetně vedení boje proti extrémismu, je Policie České republiky.

V rámci odboru obecné kriminality Ředitelství služby kriminální policie Policejního prezidia bylo od 1. srpna 1995 zřízeno specializované pracoviště pro metodiku a koordinaci řízení PČR na úseku extremismu, z něhož po reorganizaci Ředitelství služby kriminální policie k 1. březnu 1998 6. skupina odboru obecné kriminality se specializací na extremismus. Ta byla k 1. lednu 2002 přejmenována na Skupinu extrémistické

⁶⁴ *USNESENÍ vlády České republiky ze dne 28. července 1999 č. 789 o opatřeních proti hnutím směřujícím k potlačení práv a svobod občanů* [online]. 12. 12. 2009 [cit. 2011-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rlp/dokumenty/usneseni-vlady-ceske-republiky-ze-dne-28--cervence-1999-c--789-o-opatrenich-proti-hnutim-smerujicim-k-potlaceni-prav-a-svobod-obcanu-248/>>.

kriminality odboru obecné kriminality Úřadu kriminální služby a vyšetřování Police ČR. K 1. 1. 2002 bylo zřízeno oddělení extremismu v rámci odboru terorismu a extremismu Útvaru odhalování organizovaného zločinu. Jeho pracovníci se mají zabývat organizovanou extremistickou kriminalitou, tj, soustavně úmyslně páchanou extremistickou kriminalitou více osob, které mají mezi sebou vnitřní organizační strukturu, rozdělené funkce a dělbu činnosti.⁶⁵

Bezpečnostní informační služba

V rámci BIS dnes existují pracoviště a specialisté, jež se výhradně věnují získávání zpráv o extrémistických subjektech a monitorují jejich zahraniční kontakty.

BIS obdržela od vlády ČR ve vztahu k extremismu několik dlouhodobých úkolů:

- Průběžně vytvářet aktualizovaný přehled jednotlivých extremistických uskupení působících na území ČR, včetně odhadu počtu jejich členů, a sledovat provázanost české extrémistické scény se zahraničními subjekty.

- Překládat v rámci zprávy o extremismu souhrnou informaci o poznatcích k občanským sdružením, politickým stranám a politickým hnutím a k jiným organizacím registrovaným u MV ČR, došlo-li v souvislosti s jejich činností k extremistickým projevům nebo je jejich činnost v rozporu se zákonem.

- Vypracovávat a pravidelně vyhodnocovat:

- a) seznam pravicově extremistických hudebních skupin působících na území ČR, včetně seznamu zahraničních pravicově extremistických hudebních skupin, které jezdí hostovat do ČR

- b) podrobnou informaci o všech dostupných poznatcích o složení těchto skupin, zejména jejich vazbách a kontaktech

- c) materiály a informace k extremistickým subjektům, zejména uvedeným ve zprávách o problematice extremismu na území ČR, především ideologické zdroje, členskou základnu, zahraniční kontakty, včetně oficiálně neprezentovaných informací.⁶⁶

---

⁶⁵ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 105.

⁶⁶ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 106-107.

Další aktéři

Do boje proti extremismu se zapojují i vrcholné ústavně-politické orgány státu, jako je parlament a vláda, nezůstávají však stranou ani různé občanské spolky a struktury. Samozřejmě, že i akademická sféra se dlouhodoběji (vytvářením specializovaných pracovišť k výzkumu extremismu periodik či edicí) anebo ho (vydáním publikace, uspořádáním konference, semináře) přímo i nepřímo zapojuje do protiextremistické politiky, zvláště pak, je-li státem (např. granty) tato činnost podporována. Rovněž i vyšetřování trestných činů spojených s extremismem si vyžaduje znalecké posudky z oboru politologie, historie, sociologie a pod.⁶⁷

Nelegální aktéři

Do této kategorie spadají různé romské domobrany (za určitých podmínek by mohl zájem o prospěch vlastního etnika být prosazován na úkor demokratických zásad a takováto romská uskupení bychom potom mohli zařadit mezi etnické extremisty s tím dopadem, že by se stala nikoli subjektem, ale objektem protiextremistické politiky), levicově extrémistická uskupení (pro něž je specificky pojatý "antifašismus" primární náplní jejich činnosti).

Dlužno dodat, že ten, kdo používá násilí a nelegálních metod, nemůže být součástí jakékoli politiky demokratického státu.⁶⁸

---

⁶⁷ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 107.

⁶⁸ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. Policejní akademie České republiky v Praze, 2008, č. 2, s. 107.

ZÁVĚR

Rasismus, antisemitismus, xenofobie, netolerance, útlak, porušování lidských práv, všechny tyto fenomény se stále silně projevují v současném světě. Nejinak je tomu i v České Republice. Zvyšující se počet nesnášenlivě smýšlejících lidí a xenofobie vzrůstá díky rostoucí kriminalitě, migraci ale i díky nevědomosti a neochoty místních občanů si připustit, že ne „vše, co je nové“, musí být zákonitě i špatné.

Otázka rasismu v České republice nejvíce souvisí s romskou komunitou. Soužití Čechů a Romů přináší časté konflikty, které vznikají nepochopením odlišných kultur, špatnou zkušeností s jedincem, která pak ovlivní pohled na celou romskou komunitu a samozřejmě i zakořeněnými předsudky.

Cílem mé bakalářské práce bylo popsat a poukázat na tyto hrozby, které negativně ovlivňují sociální a mezilidské vztahy ve společnosti. Upozornit na to, že jakýkoliv útlak, ať už kvůli rase, kultuře či náboženskému vyznání, nikdy nemůže přinést nic pozitivního. Nejlepším příkladem toho, jak může dopadnout vyzdvihování jedné rasy nad druhou, je bezesporu holocaust a nacistická genocida, při níž zahynuly miliony nevinných lidí. Nejen ČR, ale i všechny členské země EU by měly věnovat neustálou pozornost rasistickým a antisemitským projevům, neboť představují vážné nebezpečí pro samotné základy každého demokratického státu.

V anketě, která je součástí bakalářské práce, jsou procentuelně vyjádřeny aktuální názory třiceti respondentů z toho patnáct žen a patnáct mužů ve věku od osmnácti do pětadesátí. Z výsledků můžete vidět, že u většiny českých občanů převládá spíše negativní pohled na Romy, žijící u nás. Z tohoto pohledu se domnívám, že je potřebné těmto negativním tendencím v naší společnosti čelit nejen koncepční protiextremistickou politikou, ale i multikulturní výchovou, včetně odborných prací. A v tomto směru se o to pokusila autorka v této předložené práci.

Příloha I.

1. otázka	Měl/a jste někdy problém s romskou komunitou?
Ano	31%
Ne	69%
2. otázka	Pokud ano, tak jaký?
Slovní útok	27%
Fyzické napadení	19%
Krádež	13%
Časté rušení nočního klidu	36%
Jiné	5%
3. otázka	Jak se Vy osobně stavíte k rasistické ideologii?
Rozhodně ji odmítám	23%
Spíše ji odmítám	38%
Rozhodně s ní souhlasím	12%
Spíše s ní souhlasím	22%
Nijak se k tomu nestavím	5%
4. otázka	Vadilo by Vám, kdyby se do bytu/domu vedle Vás přistěhovala rodina romské národnosti?
Rozhodně ano	31%
Spíše ano	49%
Rozhodně ne	3%
Spíše ne	14%
Nedokáži posoudit	3%
5. otázka	Převládá podle Vás na našem území tzv. rasismus naruby?
Rozhodně nepřevládá	2%
Spíše nepřevládá	16%
Rozhodně převládá	37%
Spíše nepřevládá	41%
Nedokáži posoudit	4%
6. otázka	Jak se podle Vás staví většina politiků k projevům rasové nesnášenlivosti?
Sympatizuje s těmito projevy	4%
Je k těmto projevům lhostejná	42%
Odsuzuje tyto projevy	37%
Důrazně proti nim bojuje	12%
Nedokáži posoudit	5%
7. otázka	Souhlasíte z výší trestů, udělených v kauze Vítkov?
Rozhodně ano	16%
Spíše ano	26%
Rozhodně ne	18%
Spíše ne	37%
Nedokáži posoudit	3%

Pozn.: Ankety, která se uskutečnila v ČB na Lannově třídě, se zúčastnilo 30 lidí ve věku od 18 do 65 let.

Příloha II.

Obyvatelstvo podle národnosti v letech 1991 a 2001

Národnost	1991		2001				Index 2001/1991 v %
	abs.	%	abs.	%	z celku dlouhodobý pobyt		
					abs.	%	
Česká	8 363 768	81,2	9 249 777	90,4	1 296	0	110,6
Moravská	1 362 313	13,2	380 474	3,7	96	0	27,9
Slezská	44 446	0,4	10 878	0,1	1	0	24,4
Slovenská	314 877	3,1	193 190	1,9	10 967	5,7	61,4
Polská	48 556	0,5	39 106	0,4	1 377	3,5	80,5
Německá	59 383	0,6	51 968	0,5	3 366	6,5	87,5
Romská	32 903	0,3	11 746	0,1	59	0,5	35,7
Maďarská	19 932	0,2	14 672	0,1	827	5,6	73,6
Ukrajinská	8 220	0,1	22 112	0,2	11 876	53,7	269
Ruská	5 062	0,1	13 369	0,1	6 322	51,1	244,3
Rusínská	1 926	0	1 106	0	55	5	57,4
Bulharská	3 487	0	4 363	0	1 384	31,7	125,1
Rumunská	1 034	0	1 238	0	333	26,9	119,7
Řecká	3 379	0	3 219	0	319	9,9	95,3
Vietnamská	421	0	17 462	0,2	11 876	68	4 147,70
Ob. celkem	10 302 215	100	10 230 060	100	69 654	0,79	9,3

Zdroj: ÚZIS (květen 2005)

Seznam zdrojů:

Literární zdroje:

- 1) ČERNÝ, V. *Rasismus, jeho základy a vývoj*. Olomouc: Votobia, 1995. 90s. ISBN 80-85885-69-7.
- 2) DACÍK, T. *Člověk a rasa*. Brno: CERM, 2001. 130 s. ISBN 80-7204-216-5.
- 3) DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismu, Rasismus a Antisemitismus*. 2. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. 151 s. ISBN 978-80-7251-286-7.
- 4) EAGLESTONE, R. *Postmodernita a popírání holocaustu*. 1. vyd. Praha: Triton, 2005. 66 s. ISBN 80-7254-533-7.
- 5) FREDRICKSON, G. M. *Rasismus – stručná historie*. 1. vyd. Praha: BB art, 2003. 157 s. ISBN 80-7341-124-5.
- 6) GABAL, I. *Etnické menšiny ve střední Evropě: konflikt nebo integrace*. 1. vyd. Praha: G plus G, 1999. 341 s. ISBN 80-86103-23-4.
- 7) GEIST, B. *Sociologický slovník*. Praha: Victoria Publishing, 1992. 647 s. ISBN 80-85605-28-7.
- 8) KAMÍN, T., MACHALOVÁ, T. *Kritika rasy a rasismu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2009. 173 s. ISBN 80-210-3275-8.
- 9) KRIEGER, J. *Oxfordský slovník světové politiky*. 1. Vyd. Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2000. 1090 s. ISBN 80-7181-463-6.
- 10) LIPSTADTOVÁ, E. D. *Popírání holocaustu*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Ladislav Horáček – Paseka, 2001. 349 s. ISBN 80-7185-402-6.

- 11) MIČIENKA, M. *Příruční slovník občana*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2009. 283 s. ISBN 80-86429-17-2.
- 12) MOŽNÝ, I. *Česká společnost: nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. 207 s. ISBN 80-7178-624-1.
- 13) NAIMARK, M. N. *Plameny nenávisti*. 1. vyd. Praha: NLN s. r. o., 2006. č. 235 s. ISBN 80-7106-751-2.
- 14) RÝDL, K., NEZEL, I. *Rasismus a nacionalismus v současném životě*. Praha: IPP ČR, 1997. 235 s. ISBN 80-7106-751-2.
- 15) SCRUTON, R. *Slovník politického myšlení*. 2. vyd. Brno: Atlantis, 1999. 187 s. ISBN 80-7108-184-1.
- 16) 16) ŠIŠKOVÁ, T. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. 1. vyd. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.
- 17) WOLF, J. *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2000. 223 s. ISBN 80-246-0099-4.

Elektronické zdroje:

- 1) BLAFKOVÁ, M. *Specifika života vietnamské komunity v ČR* [online]. 22. 01. 2009 [cit. 2011-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.e-polis.cz/nezarazene-clanky/343-specifika-zivota-vietnamske-komunity-v-cr.html>>.
- 2) *Vláda České republiky: Ukrajinská národnostní menšina* [online]. 31. 03. 2006 [cit. 2011-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rnm/mensiny/ukrajinska-narodnostni-mensina-16159/>>.
- 3) *Vláda České republiky: Ruská národnostní menšina* [online]. 04. 04. 2006 [cit. 2011-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=16155>>.
- 4) *Vláda České republiky: Polská národnostní menšina* [online]. 07. 04. 2006 [cit. 2011-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rnm/mensiny/polska-narodnostni-mensina-16124/>>.
- 5) (BARTOSZ, J. *O přežití popálené holčičky z Vítkova rozhodnou příští dva dny* [online]. 12. 04. 2009 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/o-preziti-popalene-holcicky-z-vitkova-rozhodnou-pristi-dva-dny-psr-/krimi.asp?c=A090420_094707_krimi_jba>.
- 6) *Policie uzavřela žhářství ve Vítkově, obvinění čekají na obžalobu* [online]. 25. 01. 2010 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/policie-uzavrela-zharstvi-ve-vitkove-obvineni-cekaji-na-obzalobu-p9p-/krimi.asp?c=A100125_104122_krimi_pei.>.
- 7) *Krajské státní zastupitelství v Ostravě. DOKUMENT: Obžaloba v kauze žhářského útoku ve Vítkově* [online]. 11. 05. 2010 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/dokument-obzaloba-v-kauze-zharskeho-utoku-ve-vitkove-pdo-/krimi.asp?c=A100511_155026_krimi_cen>.
- 8) TŘEČEK, Č., POLOCHOVÁ, I. *Symbol nenávisti a naděje Romů. Amerika objevila Vítkov a Natálku* [online]. 25. 06. 2011 [cit. 2011-03-30].

Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/symbol-nenavisti-a-nadeje-romu-amerika-objevila-vitkov-a-natalku-px3-/domaci.asp?c=A100625_140648_domaci_ipl>.

- 9) NOVÝ, P., HONUS, A. *Tři žháři z Vítkova dostali trest 22 let vězení, čtvrtý 20 let* [online]. 20. 10. 2010 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.novinky.cz/krimi/214563-tri-zhari-z-vitkova-dostali-trest-22-let-vezeni-ctvrty-20-let.html>>.
- 10) *Odvolání žhářů z Vítkova budou kvůli zájmu lidí řešit v největší soudní síni* [online]. 03. 03. 2011 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/odvolani-zharu-z-vitkova-budou-kvuli-zajmu-lidi-resit-v-nejvetsi-soudni-sini-1wy-/krimi.asp?c=A110303_135642_krimi_cen>.
- 11) *Soud snížil jednomu z vítkovských žhářů trest, zbylým třem zůstaly* [online]. 18. 03. 2011 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/soud-snizil-jednomu-z-vitkovskych-zharu-trest-zbylym-trem-zustaly-11b-/krimi.asp?c=A110318_084547_krimi_zep>.
- 12) *Romský mladík dostal za zbití a znásilnění dvanáctiletého chlapce 10 let* [online]. 25. 11. 2010 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/romsky-mladik-dostal-za-zbiti-a-znasilneni-dvanactileteho-chlapce-10-let-138-/krimi.asp?c=A101125_095907_krimi_wlk>.
- 13) *Vrchní soud snížil trest za znásilnění chlapce na polovinu* [online]. 17. 03. 2011 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z WWW: <http://www.lidovky.cz/vrchni-soud-snizil-trest-za-znasilneni-chlapce-na-polovinu-p43-/ln_domov.asp?c=A110317_212859_ln_domov_ani>.
- 14) *Holocaust* [online]. 20. 04. 2006 [cit. 2011-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://druha.svetova.cz/clanky/holocaust/>>.
- 15) *Popírač holocaustu* [online]. 20. 04. 2006 [cit. 2011-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://druha.svetova.cz/aktuality/popirac-holocaustu/#Popirac-Holocaustu>>.
- 16) *Boj proti rasismu a xenofobii* [online]. 12. 12. 2009 [cit. 2011-03-22]. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/information/glossary/term_11_cs.htm>.

- 17) *Rada EU přijala nová pravidla proti rasismu a xenofobii* [online]. 20. 04. 2007 [cit. 2011-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.euractiv.cz/socialni-politika/clanek/rada-eu-prijala-nova-pravidla-proti-rasismu-a-xenofobii>>.
- 18) *USNESENÍ vlády České republiky ze dne 28. července 1999 č. 789 o opatřeních proti hnutím směřujícím k potlačení práv a svobod občanů* [online]. 12. 12. 2009 [cit. 2011-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rlp/dokumenty/usneseni-vlady-ceske-republiky-ze-dne-28--cervence-1999-c--789-o-opatrenich-proti-hnutim-smerujicim-k-potlaceni-prav-a-svobod-obcanu-248/>>.